

**A Zalaegerszegi Petőfi Sándor
Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű
Általános Iskola
Pedagógiai Programja**

2024.

TARTALOM

A Zalaegerszegi Petőfi Sándor Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola küldetésnyilatkozata	7
---	----------

Nevelési program	9
-------------------------------	----------

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
1.1. Iskolánk bemutatása.....	9
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....	10
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei (hagyományai, története) ...	11
1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai.....	11
1.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	13
1.6. Fejlesztési területek – nevelési célok.....	14
1.6.1. Az erkölcsi nevelés	14
1.6.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	15
1.6.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	16
1.6.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	16
1.6.5. A családi életre nevelés.....	17
1.6.6. A testi és lelki egészségre nevelés.....	17
1.6.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	18
1.6.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	18
1.6.9. Pályaorientáció	19
1.6.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	19
1.6.11. Médiatudatosságra nevelés.....	20
1.6.12. A tanulás tanítása	20
1.7. Kulcskompetenciák	20
1.7.1. Anyanyelvi kommunikáció	20
1.7.2. Idegen nyelvi kommunikáció	21
1.7.3. Matematikai kompetencia.....	22
1.7.4. Természettudományos és technikai kompetencia	23
1.7.5. Digitális kompetencia.....	24
1.7.6. Hatékony, önálló tanulás.....	25
1.7.7. Szociális és állampolgári kompetencia.....	25
1.7.8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	26
1.7.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség.....	27
1.7.10. További releváns kompetenciaterületek	28
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	29
3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	34
3.1. A teljes körű egészségfejlesztés célja	34
3.2. A teljes körű egészségfejlesztés feladatai	35
3.3. Alkalmazott módszerek	36

4.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	37
4.1.	A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei	37
4.1.1.	A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink	37
4.1.2.	A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	38
4.1.3.	A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai	39
4.1.4.	A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során	39
4.1.5.	Hagyományőrző tevékenységek	39
4.2.	Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások	41
4.3.	Projektoktatás	42
4.4.	Versenységek, vetélkedők, bemutatók	42
4.5.	Külföldi nyelvi tanulmányutak	43
4.6.	Osztálykirándulások	43
4.7.	Erdei iskolák, táborozások, sítáborok	43
4.8.	Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás	44
4.9.	Szabadidős foglalkozások	44
4.10.	Iskolai könyvtár	44
4.11.	Hit- és vallásoktatás	45
5.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai	46
6.	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	47
7.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	49
7.1.	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	49
7.2.	Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	53
7.3.	Sajátos nevelési igényű tanulók	57
7.3.1.	Fejlesztő program a tanulási kudarcnak kitett tanulók és a beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő gyermekek fejlesztéséhez	57
7.3.2.	Az iskolai fejlesztő program jó működéséhez nélkülözhetetlen:	61
7.3.3.	Célok, feladatok az SNI tanulók együttnevelésének megvalósulásához	61
7.4.	Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás	63
7.4.1.	A tehetséggondozás tanórai keretei	65
7.4.2.	Tehetséggondozás a tanórán kívül	67
8.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	69
9.	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	71
9.1.	Osztályozó vizsga	72
9.2.	Különbözeti vizsga	73
9.3.	Javítóvizsga	73
9.4.	Pótló vizsga	73
10.	A felvétel és az átvétel helyi szabályai	74
10.1.	Az 1. évfolyamba lépés feltételei	74
10.2.	Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon	75

10.3. Átlépés másik osztályba ugyanazon az évfolyamon belül	75
10.4. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	76
11. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	77

Az iskola helyi tanterve 79

12. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	79
13. Kötelező tanórai foglalkozások	79
14. Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai az egyes évfolyamokon	80
14.1. Általános tantervű képzés – Emelt szintű élő idegen nyelv	80
14.2. Emelt szintű testnevelés képzés	81
14.3. Két tanítási nyelvű képzés	82
15. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	83
16. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	85
16.1. Az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó pedagógiai feladatok	85
16.1.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása	85
16.1.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	86
16.2. Az egyéni igényekhez alkalmazkodó pedagógiai feladatok.....	88
16.3. A pedagógiai feladatok megvalósulása a nevelés különböző területein	88
16.3.1. Erkölcsei nevelés	89
16.3.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	89
16.3.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	89
16.3.4. Családi életre nevelés	90
16.3.5. A testi és lelki egészségre nevelés.....	90
16.3.6. Tanulás tanítása.....	90
16.3.7. Környezettudatosság	91
16.3.8. Pályaorientáció, pályaválasztás	91
16.3.9. Médiatudatosságra nevelés.....	91
16.3.10. Az iskolai fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása.....	92
17. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	93
18. Komplex intézményi mozgásprogram	95
19. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	97
20. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, az értékelés diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái, továbbá a tanulók írásbeli és szóbeli beszámoltatásának formái	98
20.1. Ellenőrzés	98
20.2. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.	98
20.3. Mérés.....	99
20.4. Az értékelés	100

20.4.1.	A tanulók tudásának értékelése	102
20.4.2.	Az írásbeli beszámoltatás formái	103
20.4.3.	Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	104
20.4.4.	A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	105
20.4.5.	Nevelési eredményvizsgálatok	106
20.4.6.	Oktatási eredményvizsgálatok	107
21.	A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	108
21.1.	A magatartás értékelése	108
21.1.1.	A magatartás értékelésének területei	108
21.1.2.	A tanuló magatartásának értékelésére alkalmazott skála	109
21.2.	A szorgalom értékelése	110
21.2.1.	A szorgalom értékelésének területei	110
21.2.2.	A tanuló szorgalmának értékelésére alkalmazott skála	111
22.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	112
22.1.	Tanórák csoportbontásban	112
22.2.	Egyéb foglalkozásokra vonatkozó csoportbontás	112
23.	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag	112
24.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	113
25.	Az egészségnevelési program	115
25.1.	Bevezető	115
25.2.	Az egészségnevelés célja	115
25.3.	Az egészségnevelés feladata	118
25.4.	Az egészségnevelésben résztvevő szakemberek	121
25.5.	Az egészségnevelés témái	122
25.6.	Az egészségnevelés színterei	122
25.6.1.	Curriculumszerűen beépülő tananyag	126
25.6.2.	Nem curriculum-szerűen szerveződő programok	127
25.7.	Az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenysége	127
25.8.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	128
26.	Környezeti nevelési program	130
26.1.	Helyzetelemzés, helyzetkép	130
26.1.1.	Az iskola helye és épülete	130
26.1.2.	Az iskola működése környezeti nevelési szempontból	130
26.1.3.	A környezeti nevelés színterei iskolánkban	130
26.2.	Erőforrások	131
26.2.1.	Nem anyagi erőforrások	131
26.2.2.	Anyagi erőforrások	134
26.3.	Alapelvek, célok	134
26.3.1.	Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok	134
26.3.2.	Konkrét célok és feladatok	135

26.4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek	139
26.4.1. Tanórai keretek	139
26.4.2. Tanórán kívüli lehetőségek	145
26.5. Módszerek	148
26.6. Taneszközök	149
26.7. Az iskolai környezet	149
26.7.1. Az iskolaépület és működtetése	149
26.7.2. Az iskola életvitele	150
26.8. Kommunikáció	151
26.8.1. Iskolán belül.....	151
26.8.2. Külső (helyi és országos média)	151
26.9. Minőségbiztosítás	151
26.10. Továbbképzések	151
26.10.1. Belső (helyi)	151
26.10.2. Külső.....	151
27. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	152
27.1. Kiemelt intézményi feladataink.....	152
27.1.1. Az iskolai háttérből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatok:	152
27.1.2. Előzetes tudásra épülő egyéni tanulási utak biztosítása, tanulási hátrányok, zavarok miatti hátránykompenzációs feladatok:	153
27.1.3. A családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget biztosító feladatok	154
27.1.4. A tanulók védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák	155
27.1.5. Az iskola kapcsolatai: együttműködés a tanulói és szülői szervezetekkel	157
27.1.6. A tanulói, szülői és pedagógusi jogok és köteleességek biztosítása.....	158
27.1.7. A pedagógus jogai és kötelezettségei.....	158
27.1.8. A tanulói jogok biztosítása, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesülése	159
27.1.9. Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód intézményi érvényesülésének vizsgálata.....	160
28. A tanulók Egész napos iskolai foglalkoztatása.....	161
29. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	163
30. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	165
31. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	167
31.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek.....	167
31.1.1. Jogi meghatározottság.....	167
31.1.2. A fogyasztóvédelmi oktatás célja.....	168
31.1.3. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei	169
31.1.4. A fogyasztóvédelem módszertani elemei	170
31.2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	171
31.2.1. Kriminológiai aspektusok.....	172

31.2.2.	A bűnmegelőzés tartalmi elemek.....	172
31.2.3.	A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:	172
31.2.4.	A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei	173
32.	A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	174
33.	A pedagógiai program mellékleteinek és függelékeinek rendje	175
33.1.	A pedagógiai program mellékletei	175
33.2.	A pedagógiai program függelékei.....	175
34.	Legitimációs záradékok	176
1. sz. függelék:	A Zalaegerszegi Petőfi Sándor Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola szakmai alapidokumentuma	177
2. sz. függelék:	A Pedagógiai Program jogszabályi háttere.....	179

A ZALAEGERSZEGI PETŐFI SÁNDOR MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

*„Milyen embert is akarunk formálni?
A válasz egyszerű: Egészséges testű, akaraterős,
jó ítéletű, értelmes, tette kész,
szép célokért hevülő és áldozó embereket,
akik meg tudják érteni és élni a szépet
és nagyot minden téren,
akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal,
akik megértik a dolgok összefüggéseit,
akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek,
amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon,
és jóakaraton épülhet.”
(Szent-Györgyi Albert)*

A mai Zalaegerszegi Petőfi Sándor Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola egykori elődjét, a Polgári Fiúiskolát 1874-ben alapították. Így intézményünk a legrégebbi megyeszékhelyi általános iskola, közel 150 éve lát el nevelési-oktatási feladatokat, nyújt otthont diákok és pedagógusok generációinak, egyben meghatározó eleme a város oktatási és kulturális életének. Az iskola a hosszú évek alatt az oktatáspolitikai állandóan megújuló, változó követelményei, valamint a társadalmi kihívások alapján folyamatosan változtatta, korszerűsítette pedagógiai programját, bővítette feladatait, élt a változások adta lehetőségekkel.

Pedagógiai programunkat a gyermekszeretet, a gyermeki jogok tiszteletben tartása, a gyermekközpontúság alapozza meg. Ez hatja át törekvéseinket, hagyományaink ápolását, a klasszikus emberi értékekre épülő, mégis modern, életközeli normákat közvetítő koncepciónk. Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik képesek lesznek a változó társadalmi viszonyokhoz alkalmazkodni, helytállni a globalizálódó világban. Célunk a megfelelő önismerettel rendelkező, értékeit ismerő és azokat érvényesíteni is tudó fiatalok nevelése, segítése sajátos problémáik kezelésében, megoldásában. Iskolánkat önállóan

gondolkodó és cselekvő, a gyermeki lét minden örömét megélő gyermekekkel álmodtuk meg, akiknek nemcsak az ismereteket szeretnénk átadni, hanem a tanulás, az önálló ismeretszerzés örömeivel is szeretnénk megismertetni őket, és az egész életet átható, állandó tanulni vágyás igényét felkelteni bennük.

Arra törekszünk, hogy biztos alapkészségek kialakításával, differenciált képzéssel járuljunk hozzá a ránk bízott gyermekek fejlődéséhez, biztosítsuk személyiségfejlődésüket, segítsük őket az eredményes továbbtanulásban. Célunk nemcsak a tehetséges tanulók felismerése, fejlődésének elősegítése, támogatása, hanem a lemaradó, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek felzárkóztatása is, hogy olyan ismeretek és készségek birtokába juttassuk őket, melyek az életben való boldogulásukat segítik. Fontos számunkra, hogy diákjaink pozitív jövőképpel rendelkező, széles látókörű, döntésképes, egészséges életmódot folytató fiatalok legyenek.

Egységes pedagógiai értékeket közvetítő, magasan képzett, modern pedagógiai módszerekkel dolgozó, gyermekszerető nevelői közösségünk célja olyan szemléletbeli együttműködés, mely kiváltja városunk lakosságának és az intézmény fenntartójának elismerését, de leginkább hogy közvetlen partnereink – elsősorban a szülők és a gyermekek - érezzék: céljaink és értékeink közösek.

Képzési kínálatunk több évtizedes tapasztalatokra épül. Az 1972/73-as tanévben indult az első testnevelés tagozatos osztály, majd 2008/2009-ben Zala megyében egyedülálló módon elindult intézményünkben a magyar-angol két tanítási nyelvű képzés. Célunk, hogy tanítványaink a Cambridge Young Learners' Exam nyelvvizsgák különböző szintjeit teljesítsék, a 8. évfolyam végére pedig államilag elismert B2 szintű komplex nyelvvizsgát tegyenek. Az angol nyelv tanulására nemcsak a két tanítási nyelvű, hanem a többi osztályunkban is lehetőséget biztosítunk a német nyelvvel együtt. A nyelvoktatásban az életkornak megfelelő módszerek kiválasztása mellett kiemelt szerepet kap a kommunikációs készségek fejlesztése.

Pedagógiai programunk színvonalas megvalósításával intézményünk megőrizheti eddigi jó eredményeit, és továbbfejlődve erősítheti az iskola megtartó erejét.

Az iskola nevelőtestülete

NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1. Iskolánk bemutatása

Intézményünk jellemzője, hogy egyre bővülő eszközellátottsággal a tanulói – szülői igényeknek megfelelően, színvonalas oktató–nevelő munkát folytat. Nevelőtestületünk szakos ellátottsága teljes. Tantestületünk fontos törekvése, hogy egységes pedagógiai értékeket közvetítő nevelői közösséget alkosson. Ez a Pedagógiai Program a céljainkhoz rendelt nagyon széles eszközrendszerrel is rendelkezik.

Képzési kínálatunk több évtizedes tapasztalatokra épül. Az 1972/73-as tanévben indult az első testnevelés tagozatos osztály, amely az elmúlt 40 évben nagy szerepet játszott a labdarúgó, kosárlabda és atléta tehetségek felkutatásában és felnevelésében, számos válogatott sportolót adva ezzel a városnak és az országnak. Ma már az említett sportágak mellett szerepel a tananyagban az úszásoktatás és a korcsolya, valamint olyan új mozgásművészeti elemek is, mint a zenés aerobik, a néptánc, a társastánc, de megtalálható nálunk a floorball, a fittball, a kangoo jump, valamint a mazsorett is.

Az 1996/97-es tanévtől matematika emelt szintű oktatással bővült a képzési paletta. Az alsó tagozaton a matematika orientált osztályainkban a mai napig emelt óraszámban zajlik a gyermekek készségeinek, logikájának fejlesztése. A felső tagozaton minden diákunk a képességeinek megfelelő szinten - un. névcsoportos oktatásszervezési formában - differenciált csoportokban tanulhatja a matematikát.

A 2008/2009-es tanévtől Zala megyében egyedülálló módon elindítottuk a magyar-angol két tanítási nyelvű képzést. Ebben a képzésben résztvevő tanulóink az 1-4. évfolyamon heti 10, az 5-6. évfolyamon tanulók 9, a 7. osztályosok 10, 8.-osok pedig 9 angol foglalkozáson vehetnek részt. A Cambridge-i nyelvvizsga különböző fokozatait teljesítve eljutnak az alap, illetve a középfokú nyelvvizsga szintig.

Az angol és a német nyelv tanulására nemcsak a két tanítási nyelvű osztályainkban, hanem a többi osztályunkban is lehetőséget biztosítunk. Az első osztályban játékos formában ismerkednek az idegen nyelvekkel, 2-3. osztályban heti 1 órában, 4. osztályban heti 2+1 órában, az 5-8. évfolyamon pedig heti 3 órában tanulnak idegen nyelvet diákjaink.

Intézményünkben az idegen nyelv oktatása emelt szinten is folyik az 5-8. évfolyamon 3+2 órában.

A nyelvoktatásban kiemelt szerepet kap a kommunikáció gyakorlása.

Az iskola az oktatás színvonalának folyamatos fejlesztése mellett évek óta formálja helyi nevelési rendszerét új nevelési-oktatási programelemeket építve szolgáltatási körébe. Fontos alapelve nevelőmunkánknak az egyéni bánásmód - mind a tehetséges gyermekek, mind a felzárkóztatásra szorulóak fejlesztésében. Minden tanulónk – választásának megfelelően – hittan-, ill. erkölcstanoktatásban vesz részt. Iskolánk tanulói létszáma az országos tendenciákkal párhuzamosan alakul. A pozitív változásért nevelőtestületünk sokat tesz, köszönhetően a folyamatos szakmai és infrastrukturális megújulásnak, a nevelői közösség profizmusának és elkötelezettségének.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Intézményünk cél- és feladatrendszerét a kerettanterv és az érvényben lévő NAT határozza meg. Ezek a célok kiegészülnek az iskola egyéni céljaival.

- Iskolánk legyen mindenkor olyan oktatási intézmény, melyben gyermek, szülő, pedagógus egyetértésben, egymás jogos igényeit figyelembe véve, nyugodt légkörben dolgozhat.
- Pedagógiai tevékenységünk középpontjában a gyermekek szeretete és tisztelete áll.
- Pedagógiai alapelveinket meghatározó erkölcsi értékek:
 - **Humanizmus**
Tanulóink tisztelettel, megértéssel forduljanak minden ember felé.
Tiszteljék az életet, az általános emberi értékeket.
 - **Tudás és műveltség**
Tanulóink értékeljék a tudást, legyenek tanulni vágyók és tudók.
 - **Hazaszeretet, magyarságtudat**
Tanulóink ismerjék meg nagy magyarjainkat, azok alkotásait, népünk történelmét! Ismerjék és becsüljék anyanyelvüket, nemzetünk jelképeit, szűkebb hazájuk történelmi emlékeit!
 - **Akarat és jellem**
Alakuljon ki tanulóinkban a helyes értékrend és énkép, az önfegyelem

képessége, valamint az önnevelés szándéka. Fontos egymás segítése és az együttérzés képessége.

– **Társadalmi beilleszkedés**

Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez és a további ismeretszerzéshez szükségesek.

– **A környezet és az élet védelme**

Tanulóink kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Intézményünk számára alapvető érték a tanítási-tanulási folyamat eredményessége, az elsajátított tudás és kompetenciák használhatósága, az alapvető erkölcsi, magatartási normák megtanulása.

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei (hagyományai, története)

A hagyományok kiépítése, ápolása, megőrzése nagyon fontos nevelési feladat, így iskolánk történetének ismerete, a tanulókkal való megismertetése, az évfordulók megünneplése komoly nevelési lehetőségeket rejt magában.

Egy nagy hagyománnyal rendelkező iskola ereje a múltjában és a jelen munkájában keresendő. A pedagógiai programban a történetünk azon mozzanatait fogalmazzuk meg, melyek meghatározzák az intézmény nevelési elveit, értékeit, mindennapi életét, hovatartozását.

1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében:

- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása

- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése
- A digitális írástudás elterjesztése
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele
- Korszerű természet- és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása és alkalmazása a valóság viszonyrendszerének megértéséhez
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén; az esélyegyenlőség elve szerint lehetőség teremtése a sajátos nevelési igényű tanulók számára is
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása; kellő önismerettel, önálló döntési, önmegvalósítási képességgel rendelkező, az esetleges kudarcokat elviselő személyiségek fejlesztése
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben; udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása; fegyelem és önfegyelem; közösségi érzés, áldozatvállalás; törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére; készség a megegyezésre
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete; érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt; igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása; az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint; tartalomalapú nyelvoktatás
- Az infokommunikációs technológia (IKT-eszközök) alkalmazásának folyamatos fejlesztése /internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák/
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása

- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóiban
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet kialakítása, elősegítése
- A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése
- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés készségeinek kialakítása az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelően
- Magas színvonalú, sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásának fejlesztése

1.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk nevelési feladata a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás)
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása
- A társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükséges alapkészségek elsajátításának biztosítása minden tanulónk számára
- Egyéni életélmények szerzésének, az egyéni képességek kibontakozásának elősegítése a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során; a tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása; a munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése

- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása és érzelmi-szellemi megerősítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségi életben fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját
- Törekvés olyan hátrányok csökkentésére, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztésének elősegítése – lehetőség szerint – a korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba

A célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek:

- A kompetencia alapú oktatás kiterjesztése
- Életközeli tanulási környezet kialakítása
- Sokszínűsítésre törekvés a tanulási stratégiák alkalmazásában
- A játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása

1.6. Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, a nevelés és az oktatás során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

1.6.1. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a

majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokon történő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt különböző történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák sokoldalú bemutatására - különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén -. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

1.6.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén az embertelen eszmék szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg annak történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

1.6.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jogra épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az alapvető jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek el nem évülő büntetteit is.

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori és egyéb sajátosságok mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

1.6.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy a nevelési-oktatási folyamatban részt vevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon: a saját fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott

önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

1.6.5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyermekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelést. Az iskola kiemelt feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

1.6.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetését szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönözzön az egészségközpontú tevékenységek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulóknak legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegségmegelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros szenvedélyek, függőségek kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a

tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az intézményi komplex mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

1.6.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóiban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal - együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás -, amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

1.6.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Fontos cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás meghatározó legyen a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát közvetlen környezetéhez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, mely nemcsak az alapelvek és kulcsfogalmak rendszerére épül, hanem az összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség hatékony alkalmazhatóságához a mindennapi életben és a munka világában. Az iskolának fel kell készítenie a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki

életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszereknek egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

1.6.9. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

1.6.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való észszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nemcsak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

1.6.11. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokráciában való részvétel kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

1.6.12. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

1.7. Kulcskompetenciák

1.7.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

1.7.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szöveg alkotása), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttére, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti A2 szintű nyelvtudás elsajátítása, illetve a B1 szintű a két tanítási nyelvű képzésben résztvevők számára 8. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete

- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

1.7.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának a képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést azok alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- a mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitás
- analízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- a tanuló tudjon érvelni, tudja követni és értékelni az érvelése folyamatát
- a tanuló meg tudja magindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén

- matematikai kommunikációs készség

1.7.4. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban, magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul az érdeklődés hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terén kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás fejlesztése tanórán kívüli környezetben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás
- logikai képességek
- rajzolási készség
- tervezés és kivitelezés

- a kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- a nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- legyen képes a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

1.7.5. Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és -kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- eligazodás a munka világában
- élethosszig tartó tanulás

1.7.6. Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, hatékonyan gazdálkodva az idővel és az információval. Ez jelenti egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy tudását és képességeit - előzetes tanulási és élettapasztalataira építve - különböző helyzetekben - otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban - használja.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

1.7.7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá, ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia

- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos
- a stressz és a frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúrával, az elnyomással kapcsolatban, az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás elvetése
- kompromisszumra való törekvés

1.7.8. Kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgzó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- tájékozódás a pénz világában
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- elemzés
- kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és -vállalás
- egyéni és csapatomunkában történő munkavégzés

1.7.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, az elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését - minden műveltségterületen.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátja a mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése - különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban -.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen, különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgóképfotó fontosságának elismerése.

1.7.10. További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) egységesen jelenik meg. A fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, egyben magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos magatartásra nevelés - a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálni.
3. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása.
4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés.
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembevételével.
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudat.
7. Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák).
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok nevelő-oktató munkánk szerves részét képezik. A tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlesztjük. A tanulói személyiségfejlesztés legfontosabb színterei a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra és a szabadidős tevékenységek. Az iskolának a személyiségformálásban betöltendő feladatköre az utóbbi évek társadalmi változásai következtében kibővült. Legfontosabb feladatunk a tanulók sokoldalú fejlesztése, pozitív énképpel rendelkező, egészségesen fejlett személyiség kialakítása, amely segíteni fogja őket a későbbiekben a társadalomba való beilleszkedésben.

Ha eredményesen akarjuk irányítani a gyermeki személyiség fejlődését, figyelembe kell vennünk a gyermek életkori sajátosságait, és a gyermek egyéni sajátosságait.

Iskolánk inkluzív szemléletű pedagógiai munkája ugyanolyan célokkal és feladatokkal segíti az SNI tanulók személyiségfejlesztését is.

A célok megvalósítása, a szociális értékrend fejlesztése érdekében a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos főbb feladataink a következők:

- Megfelelő énkép kialakítása
- Önismeret fejlesztése
- Reális önértékelésre való képesség birtoklása
- A megfelelő önbizalom kifejtése
- Döntéshozatalra való képesség
- A döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása
- Kitartás, akaraterő, küzdeni tudás - mint emberi tulajdonságokkal való rendelkezés
- Személyiségünk megismerésének képessége: önkontroll, önuralom és önfegyelem elsajátíttatása
- Az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit közvetítő iskolai légkör, életrend elfogadásának, igényének kialakítása
- Az emberek közötti érintkezés, emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariasság és illemtani szabályok birtoklása

- Tartalmas emberi kapcsolatok kiépítésének igénye; önmagával és másokkal szembeni igényesség belsővé tétele
- Az emberi értékek felismerése; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- Az empátia képességének kialakítása
- Társadalmilag elfogadott értékrend, erkölcs, etikai értékek közvetítése
- A társadalmi viszonylatrendszerbe való beilleszkedés képességének kialakítása, közösségi és demokratikus magatartási formák birtoklása
- Nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt
- Aktív közéleti tevékenységre ösztönzés, a másság elfogadása, segítőkészség, jóindulat, tolerancia

A személyiségfejlesztés során figyelembe vesszük a szocializáció folyamatában az életkori sajátosságokat, az átmeneti nehézségeket és a szociális tér kibővülését.

A személyiségfejlesztés során az életkori sajátosságokból adódóan kiemelt figyelmet fordítunk:

- 1 - 2. évfolyamon:
 - A minél kevesebb kudarccal járó iskolakezdés
 - A tanító, mint példa, személyiség, szeretetforrás különösen meghatározó szerepe
 - Beilleszkedési és tanulási nehézségek, magatartás problémák időbeni, sikeres kezelése
 - A megismerési és tudásvágy megfelelő szintű kielégítése
- 3 - 4. évfolyamon:
 - Önállósulási törekvések kezelése
 - A társas kapcsolatok helyes alakítása
 - Tanulási és magatartászavarok enyhítése, megszüntetése
- 5 - 6. évfolyamon:
 - A tagozatváltásból adódó tanulási problémák felismerése, kezelése
 - Türelmes, segítő, megerősítő pedagógusi szemlélet, attitűd fenntartása
 - A társakkal szembeni tolerancia érvényesülése

- Az önálló véleményalkotás és cselekvés színtereinek megteremtése, lehetőségei
- A helyes életvezetési technikák megismerése
- 7 - 8. évfolyamon:
 - Az önmegismerési igény kielégítése
 - Az önállósulási törekvések helyes mederben tartása
 - Az önálló vélemény megnyilvánulásának egyént és közösséget nem sértő, személyiséget fejlesztő kezelése
 - A helyes életvezetési magatartásformák, technikák alkalmazása
 - A továbbtanuláshoz, a majdani munkavállaláshoz kapcsolódó kérdések, kételyek tisztázásának segítése
 - A serdülőkor egyéb problémáinak nyílt, őszinte megbeszélése

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

- **Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:**
 - Az értelmi képességek fejlesztése
 - Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése
 - A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása
 - Hozzáférhető, előhívható, használható minőségi tudás közvetítése
 - A kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása, kiemelt fejlesztése
 - Személyre szabott fejlesztés az életkori és az egyéni sajátosságok figyelembevételével
 - Egységesség és differenciáltság a tanítás során
- **Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:**
 - **Az interperszonális intelligencia**, az együttműködés képességeinek fejlesztése (az emberi együttélés szabályainak megismertetése; a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása; a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása; partnerközpontú együttműködés; együttműködés és önállóság a tanulási folyamatokban)
 - **Az intraperszonális intelligencia**, a saját érzelmek, a saját célok és szándékok tudatosítása, határozott én-tudat kialakítása (önmagukra és közösségeikre irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek

kialakítása; az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatására irányuló igény felébresztése; kitartás, szorgalom, céltudatosság, elkötelezettség kialakítása; sikerélmény biztosítása minden tanuló számára)

- **Affektív készségek** fejlesztése (érzelmelek felismerése, képesség az érzelmekre)
- **Konatív készségek** fejlesztése (felszólító és mozgósító készségek – érdeklődés, munkakedv)
- **Szociális készségek** fejlesztése (társas és személyközi készségek – egymásra figyelés, empátia, elfogadás, együttműködés)

Az érzelmi nevelés lehetséges módszerei:

- **Közvetlen módszerek:** követelés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés (elismerés - elmarasztalás; jutalmazás - büntetés)
- **Közvetett módszerek:** magatartási, tevékenységi modellek közvetítése (elbeszélés, példaértékű személy bemutatása, műalkotás bemutatása, személyes példaadás)

A közvetett módszerek jellemzően nem munkatevékenységekhez kötődnek (pl. játék), de nem lehet ezeket teljes mértékben elkülöníteni a kognitív tevékenységektől sem (tanulás).

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása
- Mind az iskolán belüli, mind pedig az iskolán kívüli tevékenységekhez kapcsolódó erkölcsi értékek, normák, megfelelő viselkedésformák rögzítése, tudatosítása
- Ennek eszköze a tanórák keretében a felmerülő erkölcsi kérdések megvitatása, az osztályfőnöki órák személyiségfejlesztő játéakai, valamint a hit és erkölcsstan órák
- A különböző kultúrák iránti nyitottság és érdeklődés felkeltése

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

- **A tanulók nemzeti nevelése** (a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése; a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése; demokratizmus és aktív állampolgári magatartás kialakítása)
- **A tanulók állampolgári nevelése** (az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése; az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és

problémák iránt; igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre)

- **A tanulók munkára nevelése** (az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása; a tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása; a környezettudatos magatartás fejlesztése; önálló, felelősségteljes munkavégzésre nevelés; mások munkájának megbecsülése és értékelése; a pénzzel való bánásmód megismertetése)
- **A tanulók egészséges életmódra nevelése** (a tanulók testi képességeinek fejlesztése; a testmozgás iránti igény felkeltése; egészséges, edzett személyiség kialakítása; az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása; az egészséges életmód iránti igény kialakítása)
- **Világnézeti semlegesség** biztosítása a tanítási-tanulási folyamat egészében (toleranciára nevelés)
- **Esélyegyenlőség biztosítása** a tanulásban, a tudáshoz való jutás egyenlő esélyének biztosítása (hátránykompenzálás; tehetséggondozás)

A személyiség- és közösségfejlesztés fő területei: a tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák), tanórán kívüli foglalkozások (napközi, szakkörök), a diákönkormányzati munka, szabadidős tevékenységek

A tanulók egyéni előrehaladása, személyiségének alakítása, a közösségfejlesztés minden pedagógus kötelessége. Az osztályfőnökök feladata a megfelelő szellemű osztályközösség kialakítása, a közösség tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése. A szaktanárok feladata pedig ezeknek a közösségeknek a fejlesztése, támogatása.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- felelősség, kötelesség
- önzetlenség, segítőkészség
- őszinteség és barátság
- a közösséghez való tartozás
- tisztelet, egymás helyes megítélése
- elfogadás és segítőkészség
- helyes önértékelés
- motiváltság
- sikerélmény és kudarcátűrés
- szorgalom, kitartás

3. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

3.1. A teljes körű egészségfejlesztés célja

A nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Iskolánk a pedagógiai programja részeként kidolgozza a teljes körű egészségfejlesztési programot a nevelési program szerves részét képező környezeti és egészségfejlesztési programmal összhangban. Amit a pedagógiai program egy másik pontja tartalmaz.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelési helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (éneke, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);

- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

3.2. A teljes körű egészségfejlesztés feladatai

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné

területére terjednek ki.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

3.3. Alkalmazott módszerek

Tanulóinknak bemutatjuk, és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat.

Életkoruknak megfelelő ismereteket tanítunk és módszereket alkalmazunk.

A tanulók életkoruknak megfelelő szinten, a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel, mint például:

- a lelki egészség és az életvitel kapcsolata,
- a lelki egészség és a testi egészség kapcsolata,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- az egészséges környezet és a testi-lelki harmónia,
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- a táplálkozás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
- a szexuális fejlődés.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatásokban eredményez növekedését:

- A tanulási eredményesség javítása
- Az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- A társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése
- A dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek megelőzése
- Bűnmegelőzés
- A társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- Az önismeret és önbizalom javulása
- Az alkalmazkodó készség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása

4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Iskolai életünk a maga szervezett kereteivel arra készíti a tanulókat, hogy magatartásukat, cselekedeteiket alárendeljék a közösségi követelményeknek. A tanulás, a közös feladatok, a közös célok megvalósítására való törekvés, megteremti azokat az alapokat, amelyeken erőteljesen kibontakozhatnak az erkölcsi érzelmek: felelősség, kötelesség, önzetlenség, segítőkészség, őszinteség és barátság. A közösségfejlesztés mindannyiunk feladata. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, munkájával.

4.1. A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei

- **Tanórák:** szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- **Tanórán kívüli foglalkozások:** napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok, sportkörök,
- **Diákönkormányzati munka**
- **Szabadidős tevékenységek**
- **Hagyományőrző tevékenységek**

4.1.1. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével), kooperatív együttműködésből adódó feladatok, elvárások.
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.

- Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Az osztályfőnökök feladata a megfelelő szellemű osztályközösség kialakítása, a közösség tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése.

4.1.2. A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- A tanórán kívüli foglalkozások (napközi, szakkörök) lehetőséget biztosítanak arra, hogy az osztályközösségeken túl a tanulók egy új közösségbe is beilleszkedhessenek
- A napköziben biztosítani kell a tanulás és a pihenés váltakozó rendjét.
- Fejleszteni kell a sérült vagy fogyatékos társak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Különböző játékokkal, tevékenységekkel megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerése erősítse az értékek iránti fogékonyságukat.
- Minden tevékenység vigye közelebb a tanulót a fenntarthatóság elméletének gyakorlati megvalósításához.

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

4.1.3.A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

4.1.4.A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, külső partnerekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.
- Támogassa az integrációt, a befogadás képességét.

4.1.5.Hagyományőrző tevékenységek

Iskolánk eddig kialakult hagyományai jó alapot nyújtanak ahhoz, hogy tanulóinkban erősítsék az összetartozás érzését. Az évenként visszatérő események, rendezvények, ünnepek, a szokások és jelképek közösségformáló erejüknél fogva jelentős eszközei nevelőmunkánknak, s kiemelt színterei a személyiségfejlesztésnek. Ápoljuk tanulóinkban a nemzeti öntudatot, történelmünk nagy alakjainak, valamint ünnepeinknek és szokásainknak a tiszteletét. Sajátos rendezvényeinkkel igyekszünk a tanulók iskolánkhoz való kötődését erősíteni. Célunk az iskolánkra jellemző hagyományrendszer megőrzése és bővítése.

Hagyományos rendezvényeink a tanév során:

- A tanévnyitó ünnepélyen külön szeretettel fogadjuk az iskola új tanulóit, az első osztályosokat, akiket az alsó és felső tagozat diákjai műsorral köszöntenek.
- Szeptember 2. hetében tartjuk a szülői közösség választmányi értekezletét és az osztályok szülői értekezleteit.
- Október elsején iskolai szinten ünnepeljük a zene világnapját.

- Novemberben nyílt napot tart az iskola az első osztályosok szülei és az óvónők számára.
- Iskolai ünnepély keretében emlékezünk meg október 23-án az 1956-os forradalomról és a Magyar Köztársaság kikiáltásáról.
- December első hete a Mikulás-várás hangulatában telik el.
- A december végi meghitt hangulatú iskolai karácsonyi műsorban minden korosztály együtt ünnepel.
- Januárban műsoros összeállítással emlékezünk meg a magyar kultúra napjáról.
- A februári óvodás szombatok kitűnő alkalmat biztosítanak arra, hogy leendő elsőseink megismerjék az iskolánkban folyó művészeti, sport-, idegen nyelvi és matematikai oktatásunkat. Ez alkalommal a különböző játékos bemutatók során személyesen is megismerkednek az óvodások a tanító nénikkel, valamint intézményünk színes kulturális életével.
- A farsang megünneplése iskolai szinten történik. A hangulatos jelmezes felvonuláson a gyerekek, a pedagógusok, sőt a szülők is részt vesznek, majd vidám zenés program zárja a napot.
- Kitüntető szerepet kap iskolánk életében március 15-e iskola szintű megünneplése. A Petőfi iskolanapok intézményünk egyik legkiemelkedőbb és legszínvonalasabb rendezvénye. Ez alkalommal nem csak a nemzeti ünnepünkre emlékezünk, hanem a székhelyiskola névadója tiszteletére szervezzük a rangos programsorozatot:
 - Iskolai ünnepély
 - A Petőfi-szobor megkoszorúzása
 - Petőfi szavalóverseny
 - „Együtt, okosabban” városi matematikai csapatverseny
 - „Smarter Together” városi angol csapatverseny
 - „Petőfi kupa” (atlétika, kosárlabda, labdarúgás).
 - Irodalmi-, rajz- és képzőművészeti pályázat
 - Nyílt tanítási nap a szülők számára
- Márciusban anyanyelvi hetet tartunk, melynek programjában bemutató tanítást, szépíró és olvasó versenyt hirdetünk az alsó tagozatban, helyesírási versenyt pedig alsó és felső tagozatban egyaránt.
- Április 11-én a költészet napjáról közös iskolai rendezvény keretében, vagy az iskolarádión keresztül emlékezünk meg.

- Az anyák napját osztályközösségek keretében a szülők és nagyszülők részvételével ünnepeljük.
- A tanévet végzős tanulóink számára a ballagás zárja, melyet a hetedik évfolyam diákjai és osztályfőnökei rendeznek. Ezen az ünnepélyen adjuk át a Petőfi- emléklakettet annak a 8. osztályos tanulónak, aki magatartásával, kiváló tanulmányi eredményével és a versenyeken való kiemelkedő szereplésével példaképe lehet iskolánk diákjainak.

Ugyancsak emléklakettel köszönünk el attól a szülőtől, aki nyolc vagy több évig rendkívüli szponzori vagy egyéb tevékenységével segítette intézményünk működését.

- A tanévet tanévzáró ünnepélnyel fejezzük be, melyet egybekötünk a bizonyítványosztással.
- Minden évben megrendezzük a szülők-nevelők alapítványi bált. E rendezvények sikerét a szülőknek, az iskola dolgozóinak és az intézményünket anyagilag is támogató vállalkozóknak, vállalatoknak köszönhetjük. A bál bevételével az oktatás tárgyi feltételeit igyekszünk javítani. A bál célja természetesen az is, hogy az iskola szülői és nevelői közössége közelebb kerüljön egymáshoz.
- A Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat értelmében a intézmény 7-18. évfolyamos tanulói a Zalaegerszegi Tankerületi Központ által koordinált programban részt vesznek.

4.2. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Tehetséges tanulóinknak érdeklődési körüknek megfelelően egyéni foglalkozásokat biztosítunk, melyek különösen jelentősek a tehetség kibontakoztatása, a személyiségfejlesztés és a pályaválasztás szempontjából.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk magyar nyelv és matematika tantárgyakból.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató foglalkozást szervezünk.
- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,
- akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi,
- akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.

További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

4.3. Projektoktatás

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoportok – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a témanapok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, valamint iskolánk névadójával kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

4.4. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. Kötelességünknek tartjuk, hogy kiemelkedő képességű tanulóinkat rendszeresen benevezzük a helyi-, megyei-, valamint az országos versenyekre. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók egyéni felkészítését a különféle versenyekre a nevelők

szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. A munkaközösségi éves munkatervek tartalmazzák azokat a versenyeket, amelyekre pedagógusaink felkészítik a jelentkező tanulóinkat. Iskolánk több országos verseny szervezésében vállal részt, illetve biztosít helyet a szervezőknek.

4.5. Külföldi nyelvi tanulmányutak

Az idegen nyelv tanulása iránt különösen érdeklődő tanulók előmenetelét segíti az évente meghirdetett ausztriai nyelvi tábor, melynek keretében nyelvi oktatásban és kommunikációs gyakorlatokon vehetnek részt az érdeklődők. Diákjaink angol nyelvi tudásának fejlesztését szolgálják a két-, ill. háromévente megszervezett angliai tanulmányutak, nyelvgyakorlatok. A tanulmányutakon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.6. Osztálykirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szervezhetnek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

4.7. Erdei iskolák, táborozások, sítáborok

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Több évtizedes hagyományra nyúlnak vissza sítáboraink. A testnevelés tagozat kínálatát bővíti, de a téli sportok jól illeszkednek a mindennapos testnevelés koncepciójához is. Vakációs programjaink, táboraink a közösségi nevelésen túl a tanulók ismereteit és készségeit is gazdagítják. Az erdei iskolai foglalkozásokon, a táborozásokon, sítáborokban való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális

körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

4.8. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

4.9. Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja felkészíteni a nevelőtestület a tanulókat azzal, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

4.10. Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti, ahol a szépirodalmi és szakirodalmi köteteken kívül hanghordozók, valamint számítógépes programok várják az érdeklődőket.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

4.11. Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

Tanárainkkal kapcsolatos általános elvárások, valamint tevékenységükkel kapcsolatos feladatok meghatározása jelentős eleme iskolánk nevelő-oktató arculata meghatározásának. Tevékenységünkkel jelentősen befolyásoljuk a tanulók személyiségfejlődését, önképzés iránti fogékonyságukat, az igényes munka iránti tiszteletüket, a tolerancia valós értékeit, a helyes viselkedésminták beépülését a fiatalok magatartásába.

Ennek érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

6. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

Az iskola pedagógiai programjának szellemében, a pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Céltudatosan összehangolja osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló megtalálja a maga helyét és feladatát. Tanítványai családi körülményeinek és személyiségének alapos megismerésére alapozva, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal azonosulva, segíti önismeretük fejlődését, személyiségük formálását. Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését /szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével/.

Az osztályfőnök

- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, munkája során tekintettel van a személyiségfejlődésre,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályában tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség tevékenységében, segíti a közös feladatok megoldását,
- jogosult az osztályában tanító pedagógusok értekezletének összehívására,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelőkkel, tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus)
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, a rendelkezésre álló információs csatornák útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,

- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja a közösség és az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.

7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a kiemelten tehetséges;
- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a célunk, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat fogalmazunk meg, biztosítunk.
- Törekszünk a tanulók alapvető, korszerű kompetenciáinak folyamatos fejlesztésére.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát iskolánkban minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek társas, szociális készségeit.
- Törekszünk arra, hogy a különböző szociális és kulturális helyzetű gyerekek eredményesen együtt nevelkedjenek és azonos színvonalú nevelés-oktatásban részesüljenek.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, ezért hatékony család- iskola-gyermek közötti kommunikációt folytatunk.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.

- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.
- A gyerekek családi körülményeiből, az egyéni adottságaiból eredő hátrányainak leküzdését, az esélyegyenlőség minél nagyobb mérvű megvalósítását sokféle szociális és pedagógiai feladat megoldásával kívánjuk segíteni.

Kiemelt feladataink:

- a szociális hátrányok felderítése,
- a tanulók beilleszkedésének segítése a közösségbe,
- a hátrányos helyzetet kiváltó okok enyhítése,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagként hatékony gyermekvédelmi munka megvalósítása.
- Sokrétű információt igyekszünk szerezni a gyerekek fejlődését befolyásoló tényezőkről:
- a család lakás- és életkörülményeiről,
- a szülők iskolai végzettségéről, művelődési igényeikről és lehetőségeikről,
- az otthoni nevelés szubjektív és objektív körülményeiről,
- a család és az iskola kapcsolatáról,
- a gyerekek képességeiről, pedagógiai hatásokra való reagálásáról.
- A hátrányos helyzet (HH) és halmozottan hátrányos helyzet (HHH) megállapítását a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésével egy időben, vagy annak megléte esetén azt követően is, a szülők kérelmezhetik a lakóhelyük szerint illetékes jegyzői hivatalban. A hátrányos helyzetről hozott jegyzői határozat alapján soroljuk tanulóinkat a fenti célcsoportba.

A szociális hátrányok csökkentése,- ideális esetben- megszüntetése érdekében minden pedagógusnak, de a nevelőoktató munkát segítő valamennyi dolgozó feladataként határozzuk meg:

- a család, a szülők meggyőzése, bevonása a nevelőmunkába, melynek leghatékonyabb eszköze a rendszeres találkozás, beszélgetés, kapcsolatteremtés.

Ennek érdekében évente több alkalommal szülői értekezleteket, fogadóórákat tartunk.

- nyílt nap rendezésével teremtünk lehetőséget arra, hogy a szülők jobban megismerjék az intézményben folyó munkát,
- a tanórai differenciált foglalkozásokon tudatosan építünk a tanórán kívüli felzárkóztató és szabadidős tevékenységekre is,
- nyomon követjük, hogy valamennyi rászoruló igénybe vehesse a napközis ellátást, szervezett étkeztetésben részesüljön.

A fenti tevékenységekben kiemelt szerepe van az osztályfőnököknek, akik munkájukat a gyermek, és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógussal, valamint a Család-, és Gyermekjóléti Központ munkatársaival együttműködve végzik.

A szociális hátrányok anyagi kompenzálása terén az önkormányzat vállal nagy szerepet (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli segélyek biztosításával). A szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatások alkalmával tájékoztatjuk a szülőket.

A hátrányos helyzet kezelésének színterei:

- szabadidős tevékenységek,
- tanítási órák,
- napközis, illetve tanulószobai foglalkozások,
- felzárkóztató foglalkozások,
- fejlesztő foglalkozások,
- szakkörök, tehetséggondozás,
- szabadidős programok.

Alkalmazott módszerek:

- befogadó iskolai környezet,
- megértő, elfogadó pedagógus magatartás, személyes példaadás,
- rendszeres kapcsolat a szülői házzal,
- a tanuló sokoldalú megismerése,
- naprakész gyermekvédelmi dokumentáció vezetése,

- differenciált tanulásszervezés-, irányítás,
- fejlesztésre szoruló gyermek segítése,
- élményszerző, és fejlesztő programok,
- tájékoztatás a veszélyeztető tényezőkről és annak káros következményeiről (DADA, drogprevenció, illetve bűnmegelőzési programok, felvilágosító órák szervezésével, interaktív programokon való részvétellel stb.),
- egészséges életmód iránti igény kialakítása, információszolgáltatás-, és tanácsadás szervezése a szülők és gyermekek számára,
- támogatás kirándulásokhoz, táborokhoz (pályázaton való részvétellel, alapítványon keresztül).

Sikerkritériumok:

A hátrányos helyzetet enyhítő tevékenységünk akkor sikeres, ha:

- az óvodások megfelelő életkorban és fejlettségi szinten kerülnek beiskolázásra,
- minden hátrányos helyzetben lévő gyermek rendszeresen jár iskolába, ott jól érzi magát,
- emelkedik az évismétlés nélkül tovább haladó hátrányos helyzetű tanulók száma,
- nő az érettségire adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma,
- csökken a lemorzsolódással veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók száma,
- szüleik folyamatosan érdeklődnek gyermekük iskolai munkája iránt,
- a rászoruló gyermekek rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon,
- igénybe veszik az intézményi étkeztetést és a napközis szolgáltatást,
- elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyek kipróbálásától,
- az iskolában szerzett tudásukat tovább haladáskor alkalmazni tudják,
- minimális a deviáns életútra lépés veszélye,
- igényük van kulturális programokra.

7.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a tanulási és magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása, melynek során vizsgálándó, hogy az

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszégyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.

A tanulási zavar esetében fel kell figyelnünk:

- a szórt figyelemre,
- az elmaradó tanulmányi eredményességre,
- a beazonosítható jegyekre, zavarokra.

A feltárt tanulási problémák rendszerezése után vizsgálatot kell kezdeményezni, majd a vizsgálat eredménye értelmében a megnevezett szakember bevonásával biztosítani kell a szakszerű ellátást, valamint a többségi órákon való támogató nevelő-oktató attitűdöt.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javaslat. Nagyon fontos az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás;
- többségi órákon támogató légkör kialakításával,
- egyéb szakmai támogatással;
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával, következetességgel;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;

- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevétele.

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat. Ennek érdekében fejleszteni szükséges a tanuló önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

Alapvető cél: A súlyos deformitásokat az iskola a nevelés folyamatában kezelje.

Iskolánk feladata:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.
- Szülői tájékoztatás a devianciák veszélyeiről.
- Szervezett kompenzációs programokban való részvétel iskolai szinten.
- A szociális sikerek mellett a teljesítménybeli sikerek biztosítása.
- Az 1. évfolyamon, az év elején felmérésekkel megvizsgáljuk a tanulók felkészültségét, fejlesztő foglalkozásokkal segítjük a szocializációt, az iskolaérettség optimális fokának elérését.
- Nevelési értekezleteink témái között szerepel a tanulási nehézséggel, zavarral küzdő tanulók problémái, a mai pedagógiai változások, pszichológiai megközelítések.
- Devianciák előfordulása és kezelése: A deviáns személyiségfejlődés folyamatjellegű, ezért a korai fázisban fontos a veszélyeztetettség felismerése.

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

- Esélyegyenlőség biztosítása
- Sokszínű tevékenységformák biztosítása
- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Napköziotthon, szakkorrepetálás biztosítása
- A pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása –
gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok
elvégzésével megbízott pedagógus, családgondozó
- Tanulásmódszertan tanítása
- Mozgás- és játékterápiás csoportok
- Viselkedés-, játékterápia
- Családterápia
- Kreatív tevékenységek
- Sport tevékenységek
- Kommunikáció fejlesztése
- Drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- Önismereti foglalkozások
- Egészséges életmódra nevelés
- Drogprevenció
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználatával.

Az elérendő cél:

- a tanulók felelősségtudatának,
- önfegyelmének,
- kezdeményezőképességének,
- csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

7.3.1. Fejlesztő program a tanulási kudarcnak kitett tanulók és a beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő gyermekek fejlesztéséhez

A tanulási képességhiány korai felismerése, a segítségnyújtás bármely pedagógiai szakaszban, iskolánkban tervszerű program szerint folyik.

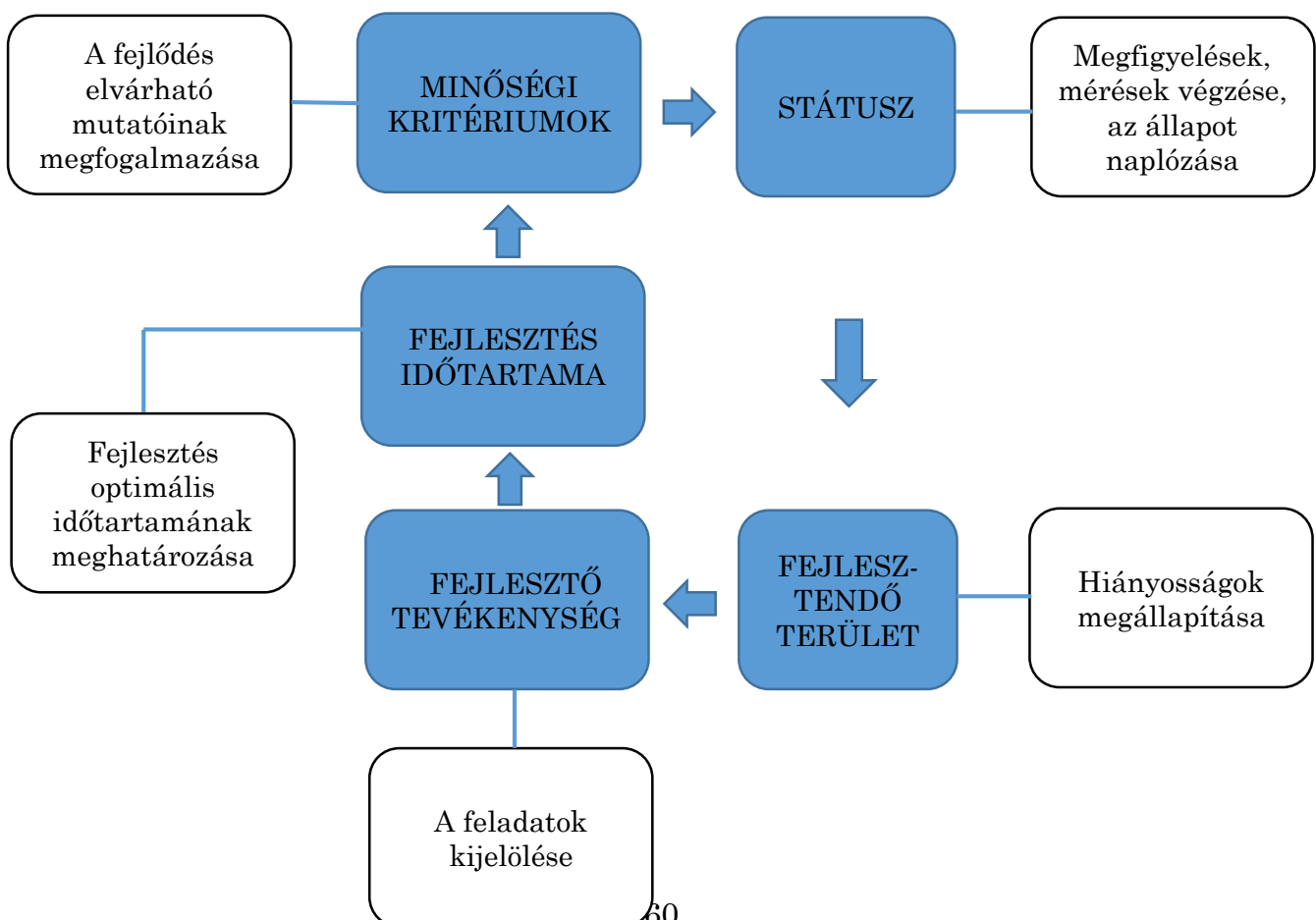
	Program-területek	Feladat	Pedagógus tevékenysége	Módszer	Eszköz
1.	Diagnosztizálás	Képességterület enként egyéni fejlettségi szint megállapítása (1. évf. bemenet mérés; év vége kimenet mérés) - vizuális-auditív figyelem, diszkrimináció, differenciálás, memória - testséma, téri orientáció mozgás (nagy- és finommozgás, beszéd-motorika) - szem-kéz, szem-láb koordináció - alakállandóság	Diagnosztizáló feladatsorok összeállítása, megfigyelési szempontsor egyeztetése, egységesítése, intézményi mérőbankban való elhelyezése Szintfelmérés Az óvodai nevelés során dokumentált problémás gyerekekről információ átadás	Mérés Megfigyelés Megbeszélés az érintett szakmai munkaközösségben belül Óvónők- tanítók rendszeres kapcsolattartása	Számítógép - a feladatsorok elkészítéséhez - a mérés, megfigyelés eredményének rögzítéséhez
	Helyzetelemzés	Tanulónként, tanulócsoportonként a diagnosztizálás eredményeinek elemző kiértékelése	Feljegyzés, összegző elemzés készítése. Kiemelten: tehetséggondozás,	Elemzés, rögzítés	Egységes szempontsor az elemzéshez Számítógép

	Program-területek	Feladat	Pedagógus tevékenysége	Módszer	Eszköz
			felzárkóztatás területei		
2.	Fejlesztési terv készítése	Éves fejlesztési program készítése: - fejlesztendő terület, - feladat, - cél/követelményrendszer, - időtartam, - eszköz-szükséglet, - ellenőrzés, értékelés	Tanulói fejlesztés ütemezése havonként / 3 havonként - koncentráltan az aktuális képzési tartalommal	Tervezés – dokumentum-készítés Ütemezés Korrekciós eljárás közbeépítése	Fejlesztő eszközök listája Szakirodalom az intézményi könyvtárban (könyvtáros) A nevelőtestület folyamatos tájékoztatása
3.	Megvalósítás, éves fejlesztő program ütemezése szerint – kimenetvizsgálat	Eredményvizsgálat	Összegzés területenként, tanulónként	Elemzés, rögzítés	Számítógép
4.	Tanulási kudarnak kitett tanulóknál az eredménytelenség okainak feltárása 1. osztály második félévétől bármely évfolyamon	Információgyűjtés A tanuló munkájának megfigyelése	- Tanulási stílus megfigyelése - Tanulási motiválhatóság megfigyelése - Differenciált tanulásszervezés utáni teljesítmény rögzítése - Gyógy-pedagógussal konzultáció	Megfigyelés Ok-feltárás Elemzés	-
5.	Felzárkóztató program készítése, megvalósítás	Az egyéni tanulási stílusnak megfelelő megerősítés - Egyénre jellemző motivációs bázis kiépítése - Differenciált tanulásszervezés	Feladatok lebontása, ütemezése Elmaradás pótlása Megerősítés folyamatos pozitív visszacsatolás. Elemi tanulási stratégiák alkalmazása Tanító és gyógy-pedagógus együttműködése	Differenciálás Kooperáció	Szakirodalom: - diff. tanulásszervezésről - tanulói motivációról - tanulási stílus sajátosságáról - kooperatív tanulási technikákról

	Program-területek	Feladat	Pedagógus tevékenysége	Módszer	Eszköz
6.	Eredménytelenség esetén a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tagintézményének Tankerületi Szakértői Bizottsága diagnosztizálja a tanulási nehézséget / a részképesség-zavart Egyéni fejlesztési terv készítése	Kedvezmények figyelembe vétele a tanórákon, differenciált tanulásszervezés, pozitív diszkrimináció, egyéni képességekhez mért értékelés Habilitációs és rehabilitációs foglalkozások, fejlesztő foglalkozások	Egyéni haladási ütemhez, egyéni fejlesztési tervhez alkalmazkodás, folyamatos konzultáció a gyógypedagógussal	Differenciálás, kooperáció	Fejlesztőeszközök, programok
7.	Megvalósítás, diagnosztikus mérés negyedévente	Eredményelemző kiértékelése	Szintmegállapítás gyógypedagógussal	Elemzés, ütemezés, korrekció	Számítógép
8.	Nevelési eredményvizsgálat készítése a beilleszkedési, tanulási és magatartászavaros gyermekek fejlesztéséhez	A vizsgálat mutatóinak meghatározása: Egyes tanulók vonatkozásában - családi, szociális helyzet - egészségi állapot - mentálhigiénés állapot - erkölcsi tudat, morális gondolkodás - szociális képességek - attitűdök - az értékrend kifarrottsága, tartalma - külső, belső tulajdonságok - konfliktusok Tanulócsoport vonatkozásában - tanulócsoport összetétele - pedagógiai	A rendelkezésre álló módszertan megismerése, önképzés, hiányzó módszertani kultúra megszervezése A módszerek kiválasztásánál az életkori tényezők figyelemmel kísérése Konfliktuskezelő technikák elsajátítása Szabályok alkalmazása Alkalmazkodás segítése reális énkép, önértékelés kialakítása	Több szempontú szociometria felvétele - tanév elején - tanév végén Játéktevékenység megfigyelése Folyamatkövetés – eseménynaplóval Időmérleg-elemzés Együttműködés a családdal, szakemberekkel	Több szempontú szociometria feldolgozását, megjelenítését segítő PC program Szakirodalom

	Program-területek	Feladat	Pedagógus tevékenysége	Módszer	Eszköz
		értékelés alapján történő rétegződés - informális kapcsolatrendszer (baráti kapcsolatok, szociális szerepek, tekintély hierarchia) - nevelési problémák, konfliktushelyzetek			
9.	Eredménytelenség esetén pszichológus, pszichiáter segítségének igénybevételére	SNI esetén pszichopedagógus közreműködése			

A fejlesztési folyamat lényege

7.3.2. Az iskolai fejlesztő program jó működéséhez nélkülözhetetlen:

- Magas szakmai, módszertani kultúra
- A tanuló személyiségének alapos megismerése
- A személyiség fejlesztésre szoruló területeinek megjelölése
- Ütemterv szerinti, célirányos korrekció egyértelmű szabályok, elvárások megfogalmazásával
- Személyre szóló ellenőrzés, értékelés
- Speciális feladatbank létrehozása a problémás területek fejlesztésére

7.3.3. Célok, feladatok az SNI tanulók együttnevelésének megvalósulásához

- Hallássérült, beszéd fogyatékos, autizmus spektrum zavarral, valamint a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók integrált oktatásához a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók keretében kiadott „Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához” című dokumentum megismerése, alkalmazása
- Korrigálás, kompenzálás
- Hiányzó pszichikus funkciók, képességek kialakítása
- Sérült pszichikus funkciók fejlesztése
- Különböző képességeket fejlesztő eljárások és feladatok összehangolása
- Egyéni tanulási technikák kialakítása
- A fejlődésben jelentősen elmaradt területek feltárása és megsegítése
- Az elért részeredmények által a tanuló motiváltságának fokozása
- A tananyag, valamint a fejlesztési követelmények tanulóhoz igazodó differenciálása
- Toleranciára, empátiára, önállóságra nevelés

A sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentéséhez szükséges foglalkozások egyéni fejlesztési terv alapján szurdopedagógus, logopédus, pszichopedagógus, helyi gyógypedagógus irányításával történnek. A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét a

nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 6. számú melléklete határozza meg.

7.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak. Nem a lexikális, hanem a hosszú távú tudás kamatoztatható. Tanulóinknak azt kell megtanítanunk, hogy hogyan jussanak önállóan új ismeretekhez és ezeket miként tudják kreatív módon beépíteni a későbbi tudásfelhasználásukba. Mindemellett iskolánk pedagógusainak fontos feladata a tanulók kreativitásának fejlesztése. A kreativitás megőrzésével és fejlesztésével a későbbi önmegvalósítást támogatjuk. A kreativitás szinte minden tantárgy keretében fejleszthető, jelentőségét pedig az adja, hogy átvihető egyik területről a másikra.

Céljaink:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tehetséges tanulók felzárkóztatása,
- a tanult ismeretek szintézisének biztosítása.

A tehetséggondozás szervezett keretei:

- emelt óraszámú tantárgyak
- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák,
- verseny-előkészítő foglalkozások,
- hátrányos helyzetű diákok számára szervezett felzárkóztató foglalkozások,
- szakköri foglalkozások.

A tehetséggondozás módszerei:

- differenciált tanórai munka
- tehetséggondozó programok
- pályázatokon való részvételre
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

Iskolánkban tehetséggondozási céllal a következő szakkörök működtetésére törekszünk:

- Vizuális kultúra
- Énekkar
- Mazsorett

- Informatika
- Sportkörök
- Sakk
- Néptánc
- Furulya

Iskolánk a következő versenyekre készíti fel a tehetséges tanulókat:

- Szép Magyar Beszéd verseny -országos
- Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny
- Ady Endre versmondó verseny-városi
- Liszt Ferenc Ált. Isk. városi helyesíró- és szépíró verseny
- József Attila városi versmondó verseny
- Pais anyanyelvi verseny-városi
- Petőfi Napok Petőfi szavalóverseny-városi
- Természetismeret, városi iskolák által szervezett versenyek
- Öveges iskola komplex természettudományi városi versenye

Matematikai versenyek:

- Kenguru Nemzetközi Matematikaverseny
- Varga Tamás matematika verseny
- Megyei matematikaverseny
- Zrínyi matematikaverseny
- Csokonai Alapműveleti verseny
- Petőfi Napok - Együtt okosabban – matematika csapatverseny

Idegen nyelvi versenyek:

- Ady Endre Általános Iskola és Gimnázium, AMI – városi játékos rejtvényfejtő verseny
- Zalaegerszegi Liszt Ferenc Általános Iskola – megyei angol és német nyelvi fordítási verseny
- Megyei német és angol nyelvi verseny 7-8. osztályosok részére
- Angol nyelvű drámafesztivál - Vonyarcvashegy - megyei verseny
- Petőfi Napok- Smarter Together- angol nyelvi városi csapatverseny- saját szervezésű

7.4.1. A tehetséggondozás tanórai keretei

Emelt óraszámú matematika

Az emelt óraszámú képzés beindításának célja a matematikában átlag felett teljesítő gyermekek koncentráltabb és emeltebb szintű matematikai oktatása. Ennek érdekében a matematikai logikában, gondolkodásban jónak mutató gyerekekből szervezzük a speciális osztálycsoportot, illetve számukra orientációs foglalkozásokat biztosítunk.

Célunk a gyermekek gondolkodásmódjának analízáló, szintetizáló képességének, kreativitásának, az összefüggések felismerésének, a figyelem tartósságának, az érdeklődés, a kíváncsiság és az önálló felfedezés képességének fejlesztése. Türelmes munkavégzésre, a feladatban való elmélyülésre, érdeklődésre, a kíváncsiságra (minden új és ismeretlen iránt) és önálló felfedezésre szoktatás.

A fejlettebb képességű tanulókból álló csoportokban, kihasználva a magasabb színvonalú ismereteket, a fejlettebb készségeket nagyobb hangsúlyt lehet fektetni az ismeretek elmélyítésére, a gyorsabb haladásra.

A szülők melegezésére szolgál, hogy gyerekeik egyéni képességeikhez és igényeikhez igazított oktatáshoz, neveléshez juthatnak.

A matematikaoktatásban a játékosságot, a lehetőségek kipróbálását helyezzük előtérbe. Az oktatás üteme rugalmasan kezelt, a gyermekek önfejlődési képességéhez és készségéhez igazított. Ez az ütem gyors, túlterhelés nélkül megoldható, és jól kapcsolt szemléltető megoldásokkal gyorsan elsajátítható.

Emelt szintű angol és német nyelv, magyar-angol két tanítási nyelvű képzés

Az idegen nyelv ismerete mindig az alpműveltség része volt. A szülők körében végzett felmérések azt mutatják, hogy megnőtt az igény az idegen nyelv tanulása iránt. Az iskolának lehetőséget kell biztosítani tanulóinak számára, hogy legalább egy idegen nyelvet az általános iskolai képzés keretében sajátíthassák el.

Olyan nyelvtudás birtokába szeretnénk juttatni tanulóinkat, melynek segítségével a tanult témakörökön belül szóban és írásban is, legyenek képesek alapvető élethelyzetben idegen nyelven kommunikálni. Ennek érdekében bevezettük intézményünkben a heti kommunikációs órát. A nyelvtanulás akkor igazán hatékony, ha minél magasabb óraszámban, minél kisebb létszámú csoportban folyik a nyelvtanulás.

2009/2010-es tanévtől két tanítási nyelvű oktatás bevezetésére került sor, melynek célja az anyanyelvi és idegen nyelvi tudás egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése.

A nyelv, mint az emberi kommunikáció eszköze döntő szerephez jut a különböző kultúrák közötti kapcsolatban. Éppen ezért a kétnyelvűség kívánatosabb, mint az egynyelvűség.

Két tanítási nyelvű iskolaként oktatásunk célja az anyanyelvi és idegen nyelvi tudás egyidejű, kiegyensúlyozott fejlesztése. Cél továbbá, hogy a különböző kultúrák értékein keresztül neveljük tanulóinkat türelemre, nyitottságra, megértésre. A nevelő, oktató munka a „Két tanítási nyelvű iskolák irányelvei” -nek megfelelően kerül megszervezésre.

Emelt szintű testnevelés

Iskolánknak hagyománya a sportoló utánpótlás nevelése. A városban a testnevelésből tehetséges gyermekek a mi iskolánkban nyernek felvételt. Válogatás útján jutnak be az emeltszintű osztályba. Új sportágak bevezetésével gazdagítottuk eddigi lehetőségeinket (zenés aerobics, jégkorcsolya, görkorcsolya, néptánc, floorball, tae boo, asztalitenisz, társastánc, kangoo jump).

A tehetséges tanulók háziversenyeken, iskolai sportköri foglalkozásokon, városi, megyei bajnokságokon, diákolimpián mérhetik össze tehetségüket.

Az iskolába járt tanulók elért eredményei vonzóvá teszik az emeltszintű testnevelést.

Néptánc, dráma

Cél: A tanulók mozgáskoordinációjának és ritmusérzékelésének fejlesztése. A tánc közösséggé formáló ereje, a művészetek iránti érzékenység, a szépérzékelés fejlesztése, a játék és tánc öröme. A népi kultúra és hagyomány felelevenítése, ápolása, ezáltal a magyarságtudat erősítése. A fellépések, bemutatók segítségével az önbizalom növelése, a közös siker élménye. Szeretnénk, ha olyan osztályok kerülnének ki az iskolából, ahol a gyerekek tudnak egymásra figyelni, ahol fontos a másik sikere és öröme önmagunk számára. Ahol a gyerekek még ismerik és átérzik az igazi emberi értékeket. Ezáltal megfelelő tudást, ismeretet és érzést kapjanak arra, hogy ezeket az értékeket a felnőtt életükre is magukkal vigyék.

7.4.2. Tehetséggondozás a tanórán kívül

Szakkörök

Cél az egyéni képességek fejlesztés, a tanulók sikerélményhez való juttatása. Az iskola kulturális életének szervezése során lehetőséget kell biztosítani a szakköröknek arra, hogy az iskolai közösség előtt bemutatkozzanak.

A szakkörökre a tanulók érdeklődésünknek és tehetségüknek megfelelően szülői szándéknyilatkozat és aláírás után jelentkezhetnek. A tagság egész tanévre vonatkozik, de minősítéssel nem jár. A tehetséggondozó sikerességének lemérésére szolgál, hogy a tanulók városi és megyei versenyeken hogyan szerepelnek. A szervezési feladatokért, és a szakszerű működésért a megbízott szaktanár a felelős, aki egy tanévre készített, és az igazgató által jóváhagyott munkaterv alapján dolgozik.

Sportfoglalkozások

Fontosnak tartjuk, hogy erős, edzett, a fizikai terhelést jól bíró fiatalokat neveljünk, aki az egészséges életmód természetes velejárójának tartják a sportot. Az egyéni tehetséggondozás mellett kiemelkedő szerepe van a csapatjáték által biztosított közös tevékenységnek, mely a közös célokért való küzdelem során a közösségi nevelés egyik fontos eszközévé lépett elő.

A sakk-kör hozzáértő nevelő vezetésével a városi sakkszövetség vezetőjének technikai irányításával folyik. A jelenlegi szép sikerek mellett célunk, hogy egyre több tanulót vonjunk be a szellemi sportok élvezőinek táborába, fejlesztve ezáltal tanulóink intellektuális képességeit.

A foglalkozások hatékony és szakszerű működéséért minden esetben szaktanár a felelős.

Egyéni foglalkozások

Tehetséges tanulóinkkal az emelt szintű, illetve nívócsoportos oktatás mellett érdeklődési területüknek megfelelően is foglalkozunk. Ezek az egyéni foglalkozások különösen jelentősek a tehetség kibontakoztatása, a személyiségfejlesztés és a pályaválasztás szempontjából.

Kötelességünknek tartjuk, hogy kiemelkedő előmenetelű tanulóinkat rendszeresen benevezzük az országos tanulmányi, valamint a helyi, megyei versenyekre. A tanulók ezekre az alkalmakra egyéni foglalkozásokon külön felkészítésben részesülnek.

A munkát a szaktanárok saját munkatervük, meglátásuk és időbeosztásuk alapján végzik, s a szakmai elismerésen túl az iskola ezért ellenszolgáltatást nem tud nyújtani számukra.

A tanulók részére a felkészítés természetesen ingyenes.

Szabad egyéni könyvtár- és sportpályahasználat

Diákjaink tanulásának, önálló ismeretszerzésének helyszíne az iskolai könyvtár. Állománya szépirodalomból, szakirodalomból, valamint tankönyvekből áll. A könyvtár állományának korszerűsítéséről és bővítéséről a könyvtári kölcsönzések rendjéről a könyvtár szakos kolléga gondoskodik.

A műfüves pályát diákjaink szabadidejükben reggel 7.30–7.45-ig, délután pedig 13.30–17.00 óráig pedagógus felügyelete mellett használhatják. Természetesen a sportköri foglalkozásaink elsőbbséget élveznek.

8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Iskolánk együttműködési formái

- A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:
 - A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
 - Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
 - A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.
 - A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- A szülők és a pedagógusok kapcsolattartás formái:
 - Egyéni beszélgetés
 - Szülői értekezlet
 - Fogadó óra
 - Írásbeli tájékoztató
 - Előadások szervezése
 - Közös kirándulások
 - Pályaválasztási tanácsadás

- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI-tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása a kompetencia alapú oktatásról
- Kréta Iskolai Alaprendszer használata
- A szülők részéről elvárhatjuk:
 - aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
 - ötletnyújtást az előadások témáihoz,
 - őszinte véleménynyilvánítást,
 - együttműködő magatartást,
 - nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
 - érdeklődő, segítő hozzáállást,
 - szponzori segítségnyújtást.
- A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:
 - közös rendezvények (pl. iskolanap és -bál, karácsonyi ünnepség, farsangi bál, ökonap, családi napok, versenyek stb.) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével,
 - osztály-család közös kirándulás.

9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz osztályozó vizsgákra, különbözeti vizsgákra, javítóvizsgákra és pótló vizsgára vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára és a vizsgabizottság tagjaira.

A vizsgák rendje

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában határozza meg. Az egyes tantárgyakra vonatkozóan a vizsga részeit a következő táblázat tartalmazza.

	szóbeli	írásbeli	gyakorlati
Magyar nyelv		x	
Irodalom	x		
Matematika		x	
Élő idegen nyelv	x	x	
Történelem	x		
Természettudomány	x		
Környezetismeret	x		
Földrajz	x		
Biológia	x		
Kémia	x		
Fizika	x		
Digitális kultúra	x		x
Etika / hit- és erkölcstan	x		
Vizuális kultúra	x		x
Testnevelés és sport			x
Ének-zene	x		x
Technika és tervezés	x		x
Állampolgári ismeretek	x		
Hon- és népismeret	x		
Dráma és színház	x		

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották. A vizsgán az írószereken kívül az előírt segédeszközökről az intézmény gondoskodik.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért. A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

9.1. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-ánál többet mulasztott, a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Egy osztályozó vizsga – az előző bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.

9.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgára iskolaváltás, valamint képzéstípus váltásakor kerül sor, ha az igazgató ezt előírja. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tananyagának meghatározásáról az intézmény vezetője egyedileg hoz határozatot. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

9.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

9.4. Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

Iskolánk a beiskolázási körzetéből-melyet a fenntartó határoz meg-minden jelentkező tanköteles korútanulót felvesz.

10.1. Az 1. évfolyamba lépés feltételei

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Felvételt nyer az iskola első évfolyamára minden olyan tanuló, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek:

- a hátrányos helyzetű tanulók és a
- akinek a testvére iskolánk tanulója.

A beiratkozás módja:

- a **jogszabály** által előírt időpontban az iskolában, a szükséges dokumentumok felmutatásával,
- a hivatalos beiratkozási időn túl írásbeli kérelem alapján, amelyben a szülő indokolja, hogy miért szeretné iskolánkba íratni gyermekét.

A beiratkozáshoz szükséges feltétel:

- a törvény által előírt életkor,
- a **pedagógiai szakszolgálat** szakvéleménye, ha az óvoda vizsgálatra küldte a leendő tanulót,
- orvosi szakhatósági vizsgálat, vélemény mozgáskorlátozott tanulók esetében.

Az átmenetet segítik:

- bemutató foglalkozások,
- tájékoztató szülői értekezlet a leendő első osztályosok szüleinek,
- óvodás gyermekek fogadása intézményünk látogatására,
- részvétel sportnapon, egyéb iskolai rendezvényen.

Fellebbezési lehetőségek:

amennyiben a gyermek nem nyert iskolánkba felvételt, a szülő a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül a fenntartó képviselőjéhez (tankerület igazgatója) fordulhat jogorvoslatért.

10.2. Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi, valamint a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve a magatartás és szorgalom érdemjegyeinek figyelembevételével.

A felvétel során alkalmazott eljárás:

Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. Speciális nyelv- és emelt szintű matematika oktatásunk óraszámai miatt a tagozatra történő átvétel feltétele, ha a szülő vállalja, hogy gyermeke a tananyagot pótolja. A pótlás időtartama egyéni elbírálás alá esik - melyet a szaktanárok állapítanak meg -, de legkésőbb a tanév vége. Ezen idő letelte után a tanuló vizsgát tesz. Ha a vizsgán a teljesítménye nem megfelelő, az adott tantárgy követelményeit egyéni haladási ütemben teljesítheti. Amennyiben a tanuló első félévben érkezik, a félévi osztályzat alól mentességet kaphat, s helyette a szaktanár szöveges értékeléssel értesíti a szülőt az eddig elért eredményről. Ha a tanuló a második félévben érkezik és valamelyik tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában magántanuló volt, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

10.3. Átlépés másik osztályba ugyanazon az évfolyamon belül

Másik iskolai osztályba történő átlépés a következő esetekben lehetséges:

- Indokolt írásbeli szülői kérés alapján.
- Fegyelmi eljárás fokozataként magatartási problémák esetén.

- Átjárhatóságot biztosítunk az emelt szintű és normál nyelvi csoportok között, szülői kérésre, az osztálytanító és a szaktanár véleményének kikérésével, az igazgató engedélyével, a létszámok figyelembevételével, Kéttannyelvű képzésre való bejutás különbségeti vizsgával lehetséges.
- Amennyiben valamely tantárgyat az osztályban névsor szerint elvégzett csoportbontásban oktatunk, a másik csoportba szülői kérés alapján csak indokolt esetben mehet át a tanuló.

10.4. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára lépésének a következő feltételei vannak:

- Az intézmény tanulója 2-8. osztályig magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az előírt követelményeket minden tantárgyból legalább elégségesre teljesítette.
- A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.
- A tanuló a szokásostól eltérő továbbhaladásra is kaphat engedélyt. (Pl. 1 év alatt 2 év anyagát is elvégezheti.) Erre a munkaközösség javaslata alapján az iskolavezetés adhat engedélyt.
- Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.
- Az első évfolyamot szülői kérésre megismételheti a tanuló. Ebben az esetben a szülő május 31-ig írásban nyújtja be az iskola igazgatójának indokolt kérelmét. Az igazgató 8 napon belül írásban válaszol a kérelemre az osztályfőnök, szaktanár véleményének meghallgatásával. Döntése ellen a szülő 15 napon belül nyújthat be a fenntartónál jogorvoslatot.

11. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegélynyújtási alapismeretek területén;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek.

Az elsősegélynyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be a felső tagozaton:

- biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.

- kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés,
- fizika: égési sérülések, forrázás,
- testnevelés: magasból esés, különböző csonttörések, rándulások, húzódások.
- osztályfőnöki órákon minden évben kiemelten a kirándulások, a tanítási szünetek előtti időszakban, valamint résztémaként a testi fejlődéssel járó változások témában

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Alsó tagozaton minden évben és évszakos aktualizálásban a tananyagba (természetismeret, olvasás, testnevelés) illetve, kirándulások, szünetek előtt balesetvédelem keretében.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

12. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE, JELLEMZŐI

Az iskola szakmailag önálló, maga rendelkezik a törvényi elvárásoknak megfelelően a nevelő-oktató munkájának tervezéséről, amelynek célja az, hogy az iskolában zajló tanítási-tanulási folyamatot ténylegesen a tanulók érdeklődéséhez, életkori sajátosságaihoz, igazítva lehetőséget biztosítson az egyéni adottságok, a fejlődési ütem tiszteletben tartására a tanulási folyamat egyénre szabott, differenciált szervezésével.

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozókra épül:

- Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

13. KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órákat az alábbi tantárgyak óraszámára fordítottuk, azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv					1	1	1	1
Matematika							1	1
Idegen nyelv				1				
Matematika (választható)			1	1		1		
Informatika (választható)	1	1						
Idegen nyelvek (választható)	1	1	1		2	2	2	2

Az egyéb foglalkozások tananyagát és követelményeit a szakmai munkaközösség-vezető és az igazgató által szignált foglalkozási tervek tartalmazzák.

14. KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, ÓRASZÁMAI AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON

14.1. Általános tantervű képzés – Emelt szintű élő idegen nyelv

A kötelező tanórai foglalkozásokon felül a szabadon tervezhető órakeret terhére választható tanórai foglalkozásokat kínálunk tehetséggondozó céllal matematika ill. digitális kultúra tantárgyakból.

A tanulók idegen nyelvként az angol és a német nyelv tanulását választhatják. Az idegen nyelv a 4. évfolyamtól kötelező a tanulók számára, de már az 1., a 2. és a 3. évfolyamon is lehetőség nyílik az idegen nyelvek választására, a felső tagozaton pedig a választott idegen nyelv emelt szinten való tanulására is.

	1.	Szabadon tervezhető	2.	Szabadon tervezhető	3.	Szabadon tervezhető	4.	Szabadon tervezhető	5.	Szabadon tervezhető	Emelt szintű	6.	Szabadon tervezhető	Emelt szintű	7.	Szabadon tervezhető	Emelt szintű	8.	Szabadon tervezhető	Emelt szintű
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5		4			4	1		3	1		3	1	
Matematika	4		4		4		4		4			4			3	1		3	1	
Történelem									2			2			2			2		
Állampolgári ismeretek																		1		
Hon- és népismeret													1							
Etika / hit- és erkölcstan	1		1		1		1		1			1			1			1		
Környezetismeret					1		1													
Természettudomány									2			2								
Kémia															1			2		
Fizika															1			2		
Biológia															2			1		
Földrajz															2			1		
Élő idegen nyelv							2	1	3		2	3		2	3		2	3		2
Ének-zene	2		2		2		2		2			1			1			1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1			1			1			1		
Dráma és színház										1										
Technika és tervezés	1		1		1		1		1			1			1					
Digitális kultúra					1		1		1			1			1			1		
Testnevelés és sport	5		5		5		5		5			5			5			5		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)									1			1			1			1		
Kötelező óraszám	22		22		22		23	1	27	1		26	2		28	2		28	2	
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		2		2		1	2		2	2		2	2		2	2
Választható órakeret*		2		2		2		1			2			2			2			2
Élő idegen nyelv (választható)		1		1		1														
Emelt óraszámú angol vagy német nyelv (választható)										2			2				2			2
Matematika (választható)						1		1												
Informatika (választható)		1		1																
A tanulók maximális óraszám	24		24		24		25		28			28			30			30		

*a szabadon tervezhető órakeretből a választható órákra fennmaradó rész

14.2. Emelt szintű testnevelés képzés

Az emelt szintű testnevelés képzésben a szabadon választható órakeretet a testnevelés mellett – az általános tantervű képzéshez hasonlóan – az idegen nyelvekre, a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyakra fordítottuk.

Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	1	2	3	4	5	6	7	8
	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika / hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Élő idegen nyelv				2	1	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház					1			
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező óraszám	22	22	22	23	26	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható órakeret*	2	2	2	1	2	2	2	2
Élő idegen nyelv (választható)	1	1	1					
A tanulók maximális óraszám	24	24	24	25	30	30	32	32
*a szabadon tervezhető órakeretből a választható órákra fennmaradó rész								

14.3. Két tanítási nyelvű képzés

A két tanítási nyelvű képzés irányelveinek megfelelően az emelt óraszámú angol nyelv mellett évfolyamonként 3 tantárgyat tanítunk a célnyelven. Így a célnyelven tanított tantárgyak óraszámja 30 és 40 % között mozog az egyes évfolyamokon.

A szabadon tervezhető órakeretből a 7. és 8. évfolyamon a magyar nyelv és a matematika tantárgyak is részesülnek.

Évfolyam	1.	Szabadon tervezhető Két tanítási nyelvű	2.	Szabadon tervezhető Két tanítási nyelvű	3.	Szabadon tervezhető Két tanítási nyelvű	4.	Szabadon tervezhető Két tanítási nyelvű	5.	Szabadon tervezhető Két tanítási nyelvű	6.	Szabadon tervezhető Két tanítási nyelvű	7.	Szabadon tervezhető Két tanítási nyelvű	8.	Szabadon tervezhető Két tanítási nyelvű
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5	1	4		4		3	1	3	
Matematika	4		4		4		4		4		4		3		3	1
Történelem angol nyelven									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret											1					
Célnyelvi civilizáció angol									1		1		1		1	
Etika / hit- és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2					
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz angol nyelven													2		1	
Angol nyelv		2	2		2	2	2	2	3	2	3	2	3	2	3	2
Ének-zene	2		2		2		2		1		1		1		1	
Vizuális kultúra angol nyelven	2		2		2		1		1		1					
Vizuális kultúra													1		1	
Dráma és színház									1							
Technika és tervezés angol nyelven	1		1		1		1									
Technika és tervezés									1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés és sport angol nyelven	3		3		3		3									
Testnevelés és sport	2		2		2		2		5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)									1		1		1		1	
Kötelező óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	26	2	26	2	28	2	28	2
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		2		2		2		2		2		2
A tanulók maximális óraszámja	26		26		26		26		30		30		32		32	
Célnyelven tanított órák száma	10		10		10		10		9		9		9		9	
Célnyelven tanított órák aránya	38,5%		38,5%		38,5%		38,5%		30,0%		30,0%		28,1%		28,1%	

15. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Tankönyveink, taneszközeink kiválasztása igen nagy odafigyelést igénylő folyamat.

Minthogy az alsó tagozatban az alapozást tekintjük elsődleges feladatunknak, ehhez olyan tankönyveket és taneszközöket kell használnunk, melyek vállalt feladataink megvalósításához legközelebb visznek. Meg kell felelnünk annak a követelménynek is, hogy akármilyen okból tőlünk eltávozó tanítványunk be tudjon illeszkedni másik általános iskola rendszerébe. Feladatunk a tehetséges tanulók eredményességének növelése, versenyeztetése is, valamint a fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatása és folyamatos fejlesztése. Munkánk akkor szervezhető a legjobban, ha ezeket a feladatokat egy alapkönyvből és hozzá csatolt könyvekből és egyéb tankönyvnek nem minősülő oktatási segédeszközökből építjük fel az általunk használt információhordozók rendszerét.

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- pedagógusaink a tankönyvválasztásnál a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak;
- azokat a könyveket, segédkönyveket, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben, az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat egyetértésével lehet a tankönyvrendelésbe felvenni;

- a tankönyvvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.

Az első osztályban szükséges taneszközökről a beíratást követő májusi szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket. Iskolánk minden tanulója ingyen kapja meg a tankönyveket és munkafüzeteket. A tartós tankönyveket tanév végén jó állapotban kell leadni az osztályfőnököknek, akik darabszám és minőség szerint is áttekintik ezeket. Fontos figyelembe venni azt is, hogy a választott könyvek éveken át, tartósan használhatók legyenek.

Mindezek következtében néhány szempont a taneszközök és segédletek összeállítására:

- alapul vesszük a kompetenciafejlesztést segítő taneszközöket;
- tartalmazza azokat a nevelési, értékrendi elveket, melyek iskolánk számára meghatározó fontosságúak;
- könnyen kiegészíthető legyen az általunk szükségesnek tartott tananyaggal;
- tartalmazza mindazokat az elemeket, melyek a jogszabályi feltételeknek megfelelnek;
- mind a tanuló, mind a szülő, mind a pedagógus számára áttekinthető legyen;
- alkalmas legyen a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására, az SNI tanulók integrációjára és a gyenge képességű tanulók fejlesztésére is.

Az előbbiekben felsorolt elvek és szempontok befolyásolják a kiválasztott és felhasznált taneszközök és segédletek kiválasztását.

Az EFOP-3.2.3-17-2017-00060 „A Zalaegerszegi Tankerületi Központ Intézményinek digitális megújulása” című projekt során beszerzett IKT eszközök a tanórákon használatra kerülnek a 2023/2024-2026/2027 tanévekben. A használat tényét a KRÉTA elektronikus rendszerben nyilvántartja.

16. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

A gyermek folyamatosan fejlődő személyiség, ezért sajátos testi, lelki szükségletei vannak, melyek életkoronként, életkori szakaszonként, sőt egyénenként is eltérőek. A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában az őt körülvevő személyi és tárgyi környezetnek, az intézményes, tervezett nevelési folyamatnak meghatározó szerepe van. Ez utóbbi meglehetősen tagolt szocializációs erőteret hoz létre, hiszen az iskola nem spontán, hanem pedagógiailag determinált szocializációs színtér.

Iskolánk pedagógiai feladatait a fentiek értelmében elsősorban az életkori sajátosságokhoz, az egyéni igényekhez, valamint a nevelés különböző területeihez igazodva határozzuk meg.

16.1. Az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó pedagógiai feladatok

Pedagógiai programunk minden pontjában tanulóink életkori sajátosságainak megfelelően határozzuk meg a konkrét feladatokat. Tudatában vagyunk annak, hogy a pedagógiai hatások akkor lehetnek sikeresek és eredményesek, ha azok figyelembe veszik a gyermek – életkora által meghatározott – fejlettségi szintjét. Különösen igaz ez a pedagógiai feladatok megfogalmazása terén. Mivel iskolánk nyolc évfolyamos általános iskola, ezért két-két évfolyamos rendszerben határoztuk meg teendőinket.

16.1.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan
- előtérbe helyezzük a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori
- jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség
- egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

16.1.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás szervesen folytatja az alsó tagozat munkáját. Ennek a szakasznak a feladata elsősorban a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának, fejlesztésének a folytatása, valamint a teljeskörű személyiség fejlesztés, szociális érettség fokozása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Kiemelt figyelmet fordítunk a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek fejlesztésére, továbbá a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelésére. Mindehhez előnyben részesítjük az életszerű, valóságos probléma- és feladathelyzetek megteremtését: az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz. Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat. A

beilleszkedési- és magatartászavarral küzdő tanulók egyéni bánásmóddal való fejlesztése, beilleszkedésük segítése.

Kiemelt céljaink:

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása,
- az akarat tulajdonságok fejlesztésére,
- a helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, az alapvető kommunikációs képességek, készségek elsajátítása és a gyakoroltatása,
- olvasási és írástechnika, szövegértés folyamatos fejlesztése,
- az önálló tanulás és az önművelés tanítása, az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése. Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori sajátosságok figyelembe vétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása. Nagy hangsúlyt fektetünk pályaaorientációra a pályaválasztásra.

Kiemelt céljaink:

- További minták adása az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak továbbfejlesztése,
- az egészséges életvitel kialakításának tudatosítása,
- az együttműködésre építő tanulási technikák és a tanulásszervezési módok fokozatos alakítása, bővítése,
- a tanulói kreativitás kibontakoztatására; ügyelünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a tanulók egészséges terhelésére, a személyre szóló, fejlesztő értékelésre.

Kiemelt nevelési feladatunk verbális és fizikai erőszak visszaszorítása, megelőzése, a konfliktus helyzetek megoldási módszereinek megismertetése, a szocializációs hiányok pótlása.

16.2. Az egyéni igényekhez alkalmazkodó pedagógiai feladatok

Az egyéni sajátosságok az életkori jellemzőkkel párhuzamosan formálódó egyéni eltérések, amelyek megmutatkoznak az egyén cselekvésében, gondolkodásában, másokhoz és a világ dolgaihoz való viszonyulásában. Pedagógiai programunk figyelembe veszi, hogy a gyermekek nem egyformán fejlettek egy-egy korosztály viszonylatában, de a gyermek saját képességeinek tekintetében is eltérések lehetnek az egyes területek között. Pedagógusaink arra törekednek, hogy lehetőleg minden gyermekben felfedezzék az egyéni képességeket, s a gyermek legerősebb oldalát igyekeznek kiemelni. Tisztában vagyunk azzal, ha a gyermek egy területen sikeres, és könnyen fejleszthető, akkor az visszahat egész személyiségének fejlődésére.

Iskolánkban az egyéni sajátosságok figyelembevétele egyéni bánásmódot követel:

- Pedagógusaink igyekeznek felmérni tanítványaik egyéni tulajdonságait, képességeit, körülményeit, testi, szellemi, erkölcsi fejlettségét, érdeklődését, törekvéseit, jellemvonásait.
- A pedagógusok a nevelési és oktatási folyamat során egyforma odaadással foglalkoznak valamennyi gyermekkel.
- Minden tanulónktól annyit követelünk, amennyit egyéni képességei lehetővé tesznek, és amennyit a fejlődésük megkövetel.
- Minden esetben bizalommal fordulunk tanítványaink felé, melynek során nem a hiányosságokra, hanem a meglévő, az egyéniségben rejlő értékekre figyelünk.
- Minden esetben kerüljük a gyermek egyéniségét sértő bánásmódot.
- Igyekszünk olyan pozitív és bizalommal teli iskolai légkört kialakítani, amelyben kedvezően fejlődhet és bontakozhat ki a gyermeki személyiség.

16.3. A pedagógiai feladatok megvalósulása a nevelés különböző területein

Az iskolai nevelés egységes folyamat, melynek alapelvei szoros összefüggésben valósulnak meg. A nevelést, a gyermek fejlődését szolgáló pedagógiai feladatok sem választhatók el egymástól, hiszen a nevelői tevékenységben ezek egymással szorosan összefüggenek, és a nevelés tartalmának, szervezésének és módszereinek kiválasztásában egyaránt iránymutatók.

A pedagógiai feladatok – melyeket az iskolai nevelési célok határoznak meg –, az iskola közös értékeit képviselik.

16.3.1. *Erkölcsei nevelés*

Alapvető célunk, a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. A pedagógus és az iskola minden dolgozója saját magatartásával, külső megjelenésével példaként szolgál az iskola tanulói számára. A nevelőtestület tagjai minden területen példamutató, hiteles magatartást tanúsítanak. Konkrét területként az erkölcsi neveléshez a hit/erkölcstan és etika tantárgyak, valamint az osztályfőnöki foglalkozások anyaga kapcsolódik. Az iskolai rendezvények fő üzenetei minden esetben az erkölcsi neveléssel, s ennek céljaival összhangban fogalmazódnak meg.

16.3.2. *Nemzeti öntudat, hazafias nevelés*

Törekszünk arra, hogy tanulóink ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Iskolánk alapvető filozófiája az, hogy mind szűkebb, mind tágabb hazánkban csak egészséges és szilárd nemzeti öntudattal, és lokálpatrióta érzelmekkel építhető a jövő. A magyar nyelv és irodalom, a történelem, az ének-zene, a földrajz és az osztályfőnöki órákon közvetlen formában folyik e terület fejlesztése. Ezen túl minden más tantárgy feladata, valamint az iskolai rendezvények, a nemzeti ünnepekről megemlékező ünnepélyeink célja diákjaink nemzeti öntudatának kialakítása és fejlesztése. Ezt a nevelési lehetőséget kínálja az évente megrendezett Petőfi-napok.

16.3.3. *Állampolgárságra, demokráciára nevelés*

A demokratikus jogállam alapja a nemzeti öntudattal rendelkező állampolgár, aki ismeri az összhangot az egyéni célok és a közjó között. A közügyekben való részvétel, a megfelelő tájékozottság a társadalmi élet mozgatórugója. Erre kötelességünk felkészíteni tanulóinkat. Célunk, hogy olyan törvénytisztelő és ismerő generációkat neveljünk, amelyek állampolgári kötelezettségük alapján a jövőben biztosítják a demokratikus működés feltételeit. A témakörök alapvetően a történelem és az osztályfőnöki órák anyagához tartoznak, de iskolánk demokratikus légköre, valamint a jól működő diákönkormányzati tevékenység kiváló lehetőséget biztosít diákjaink számára, hogy felkészüljenek a társadalmi együttélés szabályaira.

16.3.4. Családi életre nevelés

A család a társadalom építőköve. A családnak kiemelkedő jelentősége van, a gyerekek, a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi-lelki egészségének, közösségi létének kialakításában. Kiemelten kell foglalkozni a pozitív családkép kialakításával, a szeretetre és felelősségre épülő családi élet bemutatásával. Ez a biológia és az osztályfőnöki órák anyagához tartozó terület, valamint azon túl minden olyan rendezvény célja és anyaga, ahol akár saját pedagógus, akár iskolaorvos, védőnő, pszichológus, vagy a család,-és gyermekjóléti központ munkatársa, az iskolai szociális segítő tartanak ismertető előadást a családi életre való nevelés témakörében.

16.3.5. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez, a megfelelő fizikai, és mentális állapot eléréséhez. E témakörhöz a testnevelés, a biológia, az osztályfőnöki és a művészeti tantárgyak tartoznak. Intézményünkben különösen ügyelünk az egészséges életmód tanítására. Ezt szolgálják a különféle sportolási lehetőségek, a különleges mozgásformák bevezetése (jégkorcsolya, néptánc, síelés, floorball, társastánc, úszás, mazsorett), az ez irányú szakkörök, valamint az éves rendszerességgel megszervezett sporttáborok. Ide tartozik még a meghatározott előírások alapján a tanulók egészségügyi szűrése, és a rendszeres védőnői jelenlét az iskolában.

16.3.6. Tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus legfőbb teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a tantárgya iránt, hogy útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, vagy az új ismeretek hozzáféréssel kapcsolatban. Pedagógusaink megfelelő szemléltető eszközökkel készülnek a tanítási órára, és minden újként bevezetett tantárgy tanulásának

kezdetén a tantárgyhoz kapcsolódó eredményes tanulási módszert és gyakorlást ajánlanak a diákok számára. Ezenkívül az iskola lehetőséget ad a 5.-6. évfolyamon a tanulási technikák elsajátítására.

16.3.7. Környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát, a természetben és a kultúrában. Diákjainknak meg kell tanítanunk az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen használni. Intézményünk példamutatással igyekszik elől járni ebben a témakörben minden olyan pályázati lehetőséget megragadva, amely az energiafelhasználás csökkentését és a környezettudatosságot szolgálja (Örökös ÖKO iskolai cím). Iskolánkban elkezdtek a szelektív hulladékgyűjtést, amelyet a jövőben tovább kívánunk fejleszteni. A PDK szervezésében évente kétszer papírgyűjtést rendezünk, amelybe a szülőket is bevonjuk. Ezeknek a témaköröknek jelentős része a természettudományos tantárgyak anyagához tartozik, biológia, kémia, fizika, földrajz órákon az adott anyaghoz kapcsolódóan igyekszünk megvilágítani a szükséges ismereteket. Az ezzel kapcsolatos iskolai rendezvényeket évente megszervezzük (Föld napja, A víz világnapja, ÖKO-nap).

16.3.8. Pályaorientáció, pályaválasztás

Iskolánk a tanuló életkorához igazodva igyekszik átfogó képet nyújtani a munka világról. A tanulók látókörének szélesítése, a munka világának kellő, alapos és széles körű bemutatása segítséget nyújthat a pályaválasztáshoz. Az osztályfőnökök vezetésével hetedik és nyolcadik évfolyamos tanulóink minden évben részt vesznek a Zala Megyei Kormányhivatal által rendezett Pályaválasztási Kiállítás és a Szakmabemutatón. A tanulmányi kirándulások szervezése, a középiskolák által meghirdetett nyílt napok látogatása, a pályaorientációs nap alkalmával szervezett üzemlátogatások pedig azt a célt szolgálják, hogy a diákok a mindennapi munkát ne csak mások elbeszélése, hanem saját tapasztalat alapján ismerjék meg. Iskolánk pedagógusai szoros kapcsolatban állnak tanulóink családjával, így közösen vállalják a pályaválasztási eljárásrend lebonyolítását.

16.3.9. Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált világnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, nem utolsósorban tudjanak azok mögé látni. Tantárgyi vonatkozásában elsősorban az informatika, a magyar nyelv és az osztályfőnöki óra kerülhet szóba, ahol a médiát tudatosan és helyesen használó diákokat kívánunk nevelni.

16.3.10. Az iskolai fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is szerepel. A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál. A fogyasztó védelmi ismereteire és a jogorvoslat módjára alaposan fel kell készíteni a leendő fogyasztókat.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiai megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában (lásd még 19.1. fejezet).

17. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

Diákjaink számára a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz, amelyből alsó tagozaton heti öt, felső tagozaton heti három órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezünk. A 4. és 5. testnevelés órát diákjaink számára az alábbi rendben biztosítjuk:

- a tanulók által a délutáni időszakban választott sportágban biztosított heti 2-2 óra kötelező sportköri foglalkozáson történő részvétellel
- a külső szakosztályokban igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával

- a kötelező testnevelési órákon felül szervezett heti 2-2 órás gyógytestnevelési foglalkozáson történő részvétellel azon tanulóink számára, akik – az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint – a rendes testnevelési órákon is részt vehetnek.

Szaksztályaink minimálisan heti 2-2 óra időtartamban biztosítanak testedzési lehetőséget diákjaink számára. A sportfoglalkozások megtartásához szükséges óraszámot a kötelező órák keretéből oldjuk meg. Biztosítjuk szaksztályaink számára az országos és a megyei, valamint a városi sportversenyeken, a diákolimpián történő részvétel feltételeit. Lehetőséget biztosítunk diákjaink számára, hogy a mindennapos testnevelés követelményeit diáksportkörünk szaksztályaiban teljesítsék. A benyújtott jelentkezések alapján a sportkörü foglalkozást választó diákok számára a heti két órás foglalkozáson való részvétel a tanév során kötelező.

18. KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba. Úszásoktatást a Városi Uszodában, tagozatos osztályokban első évfolyamtól a nyolcadik évfolyamig az általános tantervű osztályokban pedig a második és harmadik évfolyamon minden évben biztosítunk.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

19. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató pedagógusok véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat a pedagógusok közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre külön pedagógus vezetésével.

Az intézmény felmenő rendszerben akkor tudja biztosítani az idegen nyelv választásának lehetőségét, amennyiben a választás következtében létrejövő csoportok létszáma eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény mellékletében meghatározott minimális csoportlétszámot.

20. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, AZ ÉRTÉKELÉS DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV ÉS FEJLESZTŐ FORMÁI, TOVÁBBÁ A TANULÓK ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI BESZÁMOLTATÁSÁNAK FORMÁI

20.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

20.2. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
Tanév eleji diagnosztizáló	Százalékos kiértékelés Nem osztályozható!	Állapotfelmérés
Félévi szummatív	Százalékos kiértékelés	Összefüggő témakörök egymásra épülésének ellenőrzése

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
Tanév végi szummatív	Százalékos kiértékelés	Adott tanév tananyagának beépülése
Témakörönkénti, formatív dolgozat	Százalékos kiértékelés	
Témazáró dolgozat	Százalékos kiértékelés	Egy témakör beépülésének kontrolálása
Írásbeli felelet		Rövidebb szakasz teljesítményének ellenőrzése, beszédkésztség fejlődése
Gyűjtőmunka	A munkaközösség által meghatározott módon értékelve	Az önállóság fejlődésének vizsgálata
Órai munka	Pontozásos módszerrel	Napi nyomon követés
Témahét, projekt	A tanórai és a házi felkészülés során végzett tevékenységek osztályozhatók, a kooperatív technikák során alkalmazott módszerek a mértékadóak.	A tanuló egyéni és csoportos teljesítményének és tudásának értékelése, továbbá a csoportban végzett munkában való részvétel, az együttműködés szintjének értékelése.
Írásbeli házi feladat	Az értékelés egyedi módja szerinti módszerrel	Az otthoni gyakorlás ellenőrzése, hibák javítása, szorgalom

20.3. Mérés

A nevelő-oktató munka iskolánkra vonatkozó mérés-értékelési rendszerének kialakításával az a célunk, hogy hatékonyan segítse a Nemzeti alaptantervben és a pedagógiai programunkban megfogalmazott nevelési-oktatási célok elérését, biztosítsa a pedagógiai munka eredményességét, hatékonyságát. Olyan eszközrendszert állítunk össze, amely segíti a megbízható információk gyűjtését a tanulói, pedagógusi és az intézményi teljesítményekről a fejlesztés érdekében.

A mérések és az azok elemzése során szerzett adatok az intézmény külső és belső kommunikációjának fontos eszközei.

A mérések szintjei

- Központi mérések
- Fenntartói szintű mérések
- Intézményi szintű mérések
- Partneri elégedettségvizsgálat- és igénymérés,
- Intézményi önértékelés-összehasonlító elemzés és trendvizsgálat

Az intézményi szintű mérések:

- DIFER mérések első osztályban év elején.
- A helyi tanterv követelményeinek teljesítését vizsgáló mérések tanév végén.
- Kompetenciamérések azokon az évfolyamokon, amelyek az országos mérésben nem vesznek részt.
- Testnevelési mérések a tanulók motorikus és erő-ügyességi mérései.
- Az intézményi szintű mérések anyagát a munkaközösségek állítják össze.

A mérés tanévekre lebontott feladatait a munkaterv tartalmazza.

20.4. Az értékelés

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése. Az integrált oktatást vállaló iskolákban az értékelés kérdése külön figyelmet igényel.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési módot különböztetünk meg:

- a minősítő értékelést (teljesítménymérést),
- a diagnosztikai értékelést és

- a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását
- napi szinten
- témakörök szintjén
- komplexen (iskolánk kidolgozott innovációja szerint)
- tanórán kívüli magatartását
- felszerelésének meglétét
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei legyenek előre ismertek.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

Példakép állításával is próbáljuk alakítani tanulóink személyiség fejlődését, mely szerint a nyolcadik vagy alacsonyabb évfolyam tanulói közül kiválaszthatunk egy-egy tanulót, akik az évek során folyamatos munkájukkal kiérdemelték az iskolaközösség elismerését. Ők könyvjutalmat, emléklakettet (Petőfi Emléklakett, Az Év Petőfis Sportolója) kapnak.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák: Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel, emléklappal jutalmazhatók.

A jutalmak odaítéléséről - a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után - az osztályfőnök, intézményi szintű jutalmazásnál a nevelőtestület dönt.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák: Jutalomkirándulás, kulturális hozzájárulás (színház, vagy kiállítás látogatáshoz).

20.4.1. A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus tanügyigazgatási jogköre. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek, és teljesíthetőnek kell lenni.

Az értékelés különböző formáit használjuk az iskolában. A vonatkozó jogszabályi előírások alapján szöveges értékelést az alsó tagozaton: az első évfolyamon és második évfolyamon az első félévben használunk, majd 2–8. évfolyamokon az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze.

20.4.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat (százalékban kiszámolt) eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vehetjük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A témazáró dolgozat megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a Kréta rendszerben rögzítjük minimum 3 nappal korábban.

A kisdolgozatok, szódolgozatok nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

A témazáró felmérők osztályzatait 150 %-os súlyozással számítjuk. Az írásos tanulói munkák értékelésének határideje:

- témazáró dolgozat két héten belül;
- írásbeli feladat, röpdolgozat, stb. a következő tanórán vagy egy héten belül.

Az írásos tanulói teljesítmények, dolgozatok osztályzatát kötelező a tanulóval ismertetni, nem kerülhet olyan osztályzat az osztályozó naplóba, amelyről a tanuló nem tud.

A felsorolt értékelési formák közül az írásbeliek értékelésénél az alsó és felső tagozaton egyaránt a következő értékelési skálát alkalmazzuk:

90 %–100 %	= 5 (jeles)	- kiválóan teljesített / kiválóan megfelelt
75 %– 89 %	= 4 (jó)	- jól teljesített / jól megfelelt
50 %– 74 %	= 3 (közepes)	- megfelelően teljesített / megfelelt
30 %– 49 %	= 2 (elégséges)	- megfelelően teljesített / megfelelt
0% – 29 %	= 1 (elégtelen)	- felzárkóztatásra szorul

A pedagógus ettől a skálától a tanuló javára eltérhet, ha azt a számonkérés formája, tematikája indokolja.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői

értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkal) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A tanulók beszámoltatásával kapcsolatos további szabályokat iskolánk Szervezeti és Működési Szabályzatának 7.6.4 *A diákok tájékoztatása* című pontjában is megfogalmaztunk.

A tanuló értékeléséről a szülő a Kréta rendszeren keresztül rendszeresen értesítést kap. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítése öt munkanapon belül történik.

20.4.3. A szóbeli beszámoltatás formái, az értékelés módjai

- Szóbeli felelet
- Önálló kiselőadás
- Tanórai munka
- Részvétel versenyeken

Az alsó tagozaton, az 1. és 2. évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményének értékelése a jogszabályban meghatározottak szerint szöveges formában történik.

A későbbiekben és a felső tagozaton a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

20.4.4. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti (írásbeli teljesítménye eléri vagy meghaladja a 90 %-ot).

Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti (írásbeli teljesítménye 75-89 % között mozog).

Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti (írásbeli teljesítménye 50-74 %, illetve 30-49 % között ingadozik). Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti, írásbeli teljesítménye nem éri el az 30% -ot. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

20.4.5. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

- A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.
- Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.
- Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.
- Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.
- A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

- A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.
- Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.
- Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.
- Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

- Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
- Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
- Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

- A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.
- Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.
- A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

20.4.6. Nevelési eredményvizsgálatok

Célja: megmutatja a tanulók neveltségi, fejlettségi állapotát, a nevelés hatékonyságának elemzésére ösztönöz, és mindezzel megalapozza a további nevelőmunka tudatos, célratörő irányítását, korrekcióját és továbbfejlesztését.

A személyiség neveltségének mutatói

- Az egyén tevékenysége.
- A tevékenység folyamatában kialakuló erkölcsi tudata.
- A tevékenységben kialakuló tulajdonságok, készségek, képességek, attitűdök.
- A tevékenységre ösztönző motívumok.
- Az egyén életmódja.

A közösség fejlettségi állapotának mutatói

- A közösség tevékenységrendszerének tartalma és kiterjedtsége.
- A közösség szerkezetének sajátosságai.
- Az önkormányzati tevékenység minősége.
- A közvélemény minősége.
- A közösség külső kapcsolatainak fejlettsége.

Eredményvizsgálati módszerek

- Megfigyelés.

- Beszélgetés.
- Kérdőíves felmérés.
- Pedagógiai helyzetteremtés.
- A tanulói produktumok elemzése.
- Az iskolai dokumentáció tanulmányozása.
- A végzett növendékek helytállásának vizsgálata.
- Az intézménybe érkező első osztályos tanulók neveltségi szintjének felmérése és a feladatok meghatározása.
- A negyedik osztályba történő átlépéskor a neveltségi, fejlettségi mutatók vizsgálata.
- Nevelési értekezletek témája (évente egyszer) valamelyik neveltségi szint széleskörű vizsgálata.
- A félévi és év végi osztályozó értekezleten részletes beszámoló az osztály neveltségi szintjéről, és a következő időszak feladatairól.
- Félévenkénti magatartás és szorgalom nevelőtestületi értékelése.

20.4.7. Oktatási eredményvizsgálatok

- "Bemenetkor" az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztő pedagógus segítségével (DIFER-mérés).
- "Átmenetkor" a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon méri az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- A munkaközösségek által meghatározott belső mérések - az éves munkaterv alapján.
- Országos mérések 4. 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

21. A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Legfontosabb alapelvünk:

- az értékelést megfelelő pedagógiai szempontok körültekintő mérlegelésével végezzük,
- fejlesztő jellegű értékelés alkalmazása a tanuló életkori sajátosságok figyelembevételével,
- fontosnak tartjuk, hogy a tanuló, illetve az osztály sajátosságainak figyelembevétele alapján személyre szabott legyen.

Legfőbb szempontjai:

Az értékelés

- legyen az intézményi nevelő-oktató munka és a tanuló iskolai eredményességének garanciája,
- a tanuló önismeretének fejlődését és motivációjának erősítését szolgálja,
- a tanulóra nézve legyen nevelő hatású, ösztönző,
- segítse a tanulót a helyes önértékelés, önismeret kialakításában.

21.1. A magatartás értékelése

21.1.1. A magatartás értékelésének területei

A magatartás minősítésekor, az adott tanulóra vonatkozóan áttekintjük és elemezzük:

- erkölcsi normák megtartását,
- az iskolai fegyelmi előírások (Házirend) betartásának következetességét,
- az érzelmi-indulati és társadalmi tényezők érvényesülését a tanulók viselkedésében:
 - felelősségérzet,
 - megbízhatóság,
 - közreműködés az iskolai életben, a nemzeti és iskolai hagyományok fejlesztésében,
 - helyzete az osztályban, együttműködése a társaival,
 - társas kommunikáció (társaival és nevelőivel),
- az iskolai Házirendben meghatározott iskolai elvárásokat, illetve a tanulói kötelezettségek teljesítését.

A magatartás értékelése havonta, félévkor és év végén szummatív módon történik, melyet az osztályfőnök végez el az osztályban tanító pedagógusok javaslatai alapján.

21.1.2. A tanuló magatartásának értékelésére alkalmazott skála

Példás:

- Iskolai viselkedése példamutató.
- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása nem ütközik etikai normába, aktív jelenlétet mutat.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Társait segíti.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó:

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- Órán a rábízott feladatokat teljesíti.
- A közösségi feladatait ellátja. Megbízatásait többnyire önként vállalja és maradéktalanul teljesíti.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- Társaival szemben figyelmes, segíti őket.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetés.

Változó:

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen. Többször kell figyelmeztetni erre.
- Társai számára negatív példát mutat.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Előfordul, hogy igazolatlanul mulaszt.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb osztályfőnöki intője van.

Rossz:

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba vagy szemben áll.
- Tanáraival szemben tiszteltelen, udvariatlan, elutasító.
- Gyakran konfliktusok résztvevője.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói vagy nevelőtestületi intés, vagy megrovás

21.2. A szorgalom értékelése

21.2.1. A szorgalom értékelésének területei

A szorgalom minősítésekor vizsgáljuk:

- a tanuló tanulmányi munkához való viszonyát, eredményességét:
 - -kötelességtudat,
 - -rendszeresség,
 - -pontosság,
 - -önállóság,
 - -tantárgyi érdeklődés,
 - -egyéni feladatvállalás,
 - -eredményesség.
- a tanuló egyéni képességeit és ennek változtatására irányuló törekvését:
 - -emlékezőtehetség,
 - -figyelem koncentráció,
 - tanórai aktivitás,
 - -feladatvégzés (iskolai munka és otthoni felkészülés)
- a tanuló tanulási folyamatban elért eredményeket.

21.2.2. A tanuló szorgalmának értékelésére alkalmazott skála

Példás:

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában az elvártak szerint teljesít, többlet feladatokat is végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.
- Otthoni munkái és felszerelése kifogástalanok.

Jó:

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többlet feladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható szintű, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó:

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Előfordulnak hiányosságok, kötelezettség-szegések a munkája során.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.
- Állandó odafigyelést igényel, megfelelő tanári motivációval, megerősítéssel helyzetbe hozható.

Hanyag:

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.
- A tanári segítséget hárítja, érdektelenséget mutat.

22. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

22.1. Tanórák csoportbontásban

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű oktatás (felső tagozat) szerint tanulnak a diákok. A csoportbontást a technika és életvitel, ill. a digitális kultúra tantárgyaknál, valamint az idegen nyelv oktatásánál alkalmazzuk. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására, tevékenykedtetésére.

22.2. Egyéb foglalkozásokra vonatkozó csoportbontás

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk a lehetőségekhez mérten.

23. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE AZ ISKOLA TELEPÜLÉSÉN ÉLŐ NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERTETÉSÉRE SZOLGÁLÓ TANANYAG

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag megismertetése tanórai keretben zajlik.

Településünkön a következő nemzetiségek élnek nagyobb számban: roma, német.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be:

- 1-8. évfolyam irodalom, ének-zene tantárgyak
- 5-8. évfolyam történelem, történelem és állampolgári ismeretek, honismeret tantárgyak, osztályfőnöki órák

24. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

Az új fizikai fitesszmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fitessz Teszt elnevezést kapta.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosítása tartalmazza és nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fitessz mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően most már minden érintett iskolában a NETFIT® rendszer segítségével méri fel a testnevelők a diákok fitessz állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

A **vonatkozó jogszabályok** a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év január-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője, az

- az egészséges testsúly
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál –a 6-14 éveseknél – kell kezdenünk. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítanunk. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatózó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet

megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk, melyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

25. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

25.1. Bevezető

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon /serdülőkor/ fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészség védelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

25.2. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelésünk célja a tanulók egészségfejlesztési magatartásának kialakulása, fejlesztése annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához
- a helyes értékrend felépítéséhez
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez
- az életmóddal kapcsolatos / biológiai-pszichés/ tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességeket fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,

- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása
- az egészség visszaszerzésére irányuló és az
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinc-tartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményei.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzet-megoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakas elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

25.3. Az egészségnevelés feladata

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- az egészségfejlesztés holisztikus (egész-szerű) modelljének alkalmazása,
- elsődleges prevenció megvalósítása, melynek keretében tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük,
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tudatos egészségmagatartás/egészségkultúra formálása érdekében - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel,
- segítségnyújtás, elfogadó attitűd alkalmazása a tanulók és szülők irányába

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik, ám meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskolás korú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskolai foglalkoztatás keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembe vételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika, stb.
- „Egységóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

Tanórán kívüli feladatok

- Szakkörök
- Egységnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve, pontos terv szerint
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása

Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztésünket segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

25.4. Az egészségnevelésben résztvevő szakemberek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

Az egészségnevelésben résztvevő szakemberek

Kiemelten fontos szerepet kapnak az egészségnevelés megvalósításában a következő szakemberek:

- az igazgató
- a szaktanárok (biológia, egészségtan),
- az iskolaorvos, védőnő, fogorvos,
- a testnevelők,
- a szabadidő-szervező,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógusok,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök,
- az osztályfőnökök,
- munkaközösség-vezetők
- SZM képviselője

25.5. Az egészségnevelés témái

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb témákkal:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás – alkohol, dohányzás, kábítószer
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

25.6. Az egészségnevelés színterei

Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok /testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb./
- A betegségek megelőzései

- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás - mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény /pihenés, tanulás, olvasás, mozgás/
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő-és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana / időbeosztás, hely, testtartás, stb./
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás- öltözködés-személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiénája, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánzás
- Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek-helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek /kávé, csokoládé/, szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
- Nemi egészség, harmónia
- Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény-, állatvilág védelme

- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem-elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás,
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési-stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása

A program megvalósulása a tanévek során, a tanmenetekben, az iskola munkatervében megtervezetten történik.

Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását.

A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitel szerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, váljanak spontán végzett cselekedetekké. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a programtervekben és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a következő tanórai és tanórán kívülfoglalkozások keretében hajtjuk végre.

25.6.1. Curriculumszerűen beépülő tananyag

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Kiemelten foglalkozunk a megjelölt témákkal osztályfőnöki, egészségtan, biológia és testnevelés órákon, környezet-, kémia, rajz, történelem-emberismeret, természetismeret, etika, irodalom

Osztályfőnöki órákon minden felsorolt témával találkoznak a tanulók az 1-8. évfolyamon. Alkalmanként meghívott szakember (védőnő, iskolaorvos, DADA-rendőr, kortárssegítő, drogügyi koordinátor) tart előadást a tanulóknak.

Egészségtan órákon kiemelt szerepet kapnak az alábbi témák:

- táplálkozás
- mozgás
- drogmegelőzés
- testünk higiéniája

Testnevelési órák:

- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása /tömegsport, úszásoktatás, játékos egészségfejlesztő testmozgás 1-4. évfolyamon/.

25.6.2. Nem curriculum-szerűen szerveződő programok

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások a következők:

- Többéves hagyományra tekint már vissza az iskola tanulói részére évente megszervezett egészségnap.
- Gyalog- vagy kerékpártúrát szervezünk a környékre osztályonként.
- Közös iskolai túrát rendezünk.
- Iskolai sportversenyeket, osztályok közötti bajnokságokat, iskolai művészeti bemutatót rendezünk.
- Délutáni szabadidős foglalkozások keretében a napközis nevelők lehetőség szerint naponta egy órát a szabadon töltenek a tanulókkal.
- A szabadidő-szervező, DÖK szervezésében Egészség-nap, műveltségi vetélkedő, Ifjúsági Klub, játszóház programokra kerül sor.

25.7. Az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenysége

Az iskolai egészségügyi szolgálat rendszeres tevékenysége biztosítja:

- valamennyi tanuló évenkénti orvosi és védőnői szűrővizsgálatát,
- a kötelező védőoltások megszervezését és elvégzését,
- valamennyi tanuló negyedévenkénti tisztasági vizsgálatát,
- testnevelési csoportbesorolást, a gyógytestnevelésre járók ellenőrzését,

- a gondozottak és veszélyeztetettek ellenőrzését és nyilvántartását, szükség esetén,
- szakrendelésre illetve kontroll vizsgálatokra utalásukat, az eredmények rögzítését,
- sportorvosi és táborozás előtti vizsgálatot igény szerint,
- a 8. osztályosok továbbtanulási vizsgálatát,
- a testnevelési tagozatra felvétel előtti orvosi vizsgálatot,
- egészségnevelő és felvilágosító előadások tartását igény szerint,
- időszakos közegészségügyi (élelmezés) és balesetvédelmi ellenőrzéseket,
- szükség esetén járványügyi teendők elvégzését,
- szükség esetén elsősegélynyújtást, ambuláns orvosi ellátást,
- igény esetén osztályfőnöki óra megtartását,
- évente egyszer fogorvosi szűrővizsgálat és a szükséges kezelések elvégzését.

25.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát; ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel
- és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
biológia	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
kémia	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forrázás szénmonoxid mérgezés
fizika	égési sérülések forrázás
testnevelés	magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele fél évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

26. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

26.1. Helyzetelemzés, helyzetkép

26.1.1. Az iskola helye és épülete

Az iskola épülete Zalaegerszeg belvárosi részén épült. Az iskolaépület állaga a nevelési-oktatási feltételeknek nem mindenben felel meg. A Petőfi iskola forgalmas közlekedési útvonal mellett található. Az 1937-ben átadott épületet ez nagyon megviseli, aminek jeleit a falrepedések, vakolathullások is mutatják. Több tanterem parkettája kopott, elhasználódott. A tantermi bútorzat közül több, a folyamatos csere, javítás ellenére is erősen sérült, rongált állapotú. Az elmúlt években több újításon és szépítésen modernizáción esett át az épület. Tantermek felújítása, mosdók vécék teljes felújítása, valamint a közelmúltban az öltözők felújítása is megtörtént.

Az épületekhez tartozó iskolaudvar a tanulólétszámhoz viszonyítva kicsi, kevés lehetőség van a zöld környezet kialakítására. Az épületek tehát adottak, de mindig van teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi iskolai élet. Az iskola helye befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit.

26.1.2. Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Az iskolában a tantestület nagy része foglalkozik intenzíven környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A minőségbiztosításhoz kapcsolódóan munkacsoportok végeznek helyzetelemző tevékenységet, s dolgoznak ki intézkedési tervet, s ellenőrzi annak végrehajtását.

26.1.3. A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az

ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így élményszerű tanításra nyílik lehetőség.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok:

A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl. Herman Ottó Verseny, Hevesy György kémiaverseny). Különböző akciókban veszünk részt:

- Az iskolában rendszeresen, különböző gyűjtési akciókat (elem-, és papírgyűjtés) szervezünk.
- Jeles napokhoz kapcsolódva (például A víz napja, a Föld napja) dekorációt, kiállítást rendezünk.
- Tanulóink tevékenyen részt vesznek a tantermek felújításában, csinosításában.
- Üzemlátogatás (pl. Vízmű)
- Többéves hagyományra tekint vissza a város több köznevelési intézményének, cégének bevonásával minden ősszel megszervezett nagyszabású Belvárosi Ökonap.

26.2. Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

26.2.1. Nem anyagi erőforrások

Belső: tanárok, diákok, technikai dolgozók, iskolaorvos, védőnő, szabadidő szervező.

- Tanárok. Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy

az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak. A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat, a koordinátori szerepet az iskolai szabadidő-szervező tanár látja el.

- Diákok. Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.
- Tanárok és diákok. A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában az erdei iskoláknak, a témanapoknak, a hulladékgyűjtési akcióknak, valamint a nyári táboroknak. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése igazgatóhelyettesi feladat lehet.
- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak. Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, újrahasznosított papír használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk.

Ezek felkutatása és beszerzése az iskolai gondnok feladata.

Be kell vezetni és rendszeressé kell tenni az iskola környezeti állapotának napközbeni ellenőrzését.

Külső: szülők, fenntartó és egyéb partnerek

- Tanárok és szülők. Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.
- Zalaegerszegi Tankerületi Központ. Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje.
- Zalaegerszeg Megyei Jogú Város. Célunk, hogy az önkormányzat is támogassa az iskolai környezeti nevelési programokat.
- Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények. A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása.
- Civil szervezetek. A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Tantestületünk több tagja rendszeresen részt vesz előadásaikon. Szükséges, hogy több, az egész tantestületet érintő környezeti témájú előadás és foglalkozás legyen a jövőben. A civil szervezetekkel való iskolai szintű kapcsolattartás igazgatóhelyettesi feladat. A szaktanárok egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.
- Hivatalos szervek. A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

26.2.2. Anyagi erőforrások

A költségvetésből minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működtetést szolgálják.

Alapítvány. Az iskolai alapítvány – rászorultsági alapon – támogatja a tanulók erdei iskolákban és a nyári táborokban való részvételét. Lehetőség van azonban arra is, hogy a tábori munkához szükséges eszközök vásárlását az alapítvány anyagilag segítse.

Pályázat. A pályázat-megjelenések figyelése igazgatóhelyettesi feladat. Az igazgatóhelyettes tájékoztatja a kollegákat a pályázati lehetőségekről, és segít a pályázatok elkészítésében. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szólt.

26.3. Alapelvek, célok

26.3.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése
- a testi-lelki egészség megőrzése

Az iskola hitvallása

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
 - ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
 - helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő
- aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

26.3.2. Konkrét célok és feladatok

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése

- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, örökbefogadott patak, hulladék, iskolai büfé zöldítése, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése
- az egészségre káros szokások biológiai-élettani-pszichés összetevőinek megismertetése
- mindennapi testedzés:
 - testnevelésórák, (amennyiben az iskola személyi, tárgyi, anyagi feltételei lehetővé teszik a kerettantervben meghatározottakon felül is beiktathat testnevelésórát, mivel az nem növeli a törvényesen megadott óraszámkeretet)
 - napközis szabadidő, óráközi szünetek, uszodai programok, korcsolyázás,
 - DSE programok, mint lehetőség

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Nagy forgalom	Közlekedési biztonság növelése A kerékpáros és gyalogos közl. segítése	közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása kerékpárral közlekedők számára biciklitároló biztonsági felszerelések viselésének ösztönzése
Zaj	Csökkentés	fák, cserjék ültetése speciális ablaküvegek
Légszennyezés	Csökkentés	zöldesítés az iskola környékén, az iskolakertben és a növények gondozása, pótlása gyomtalanítás, parlagfű-irtás tantermekben légtisztítók
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	szeméttárolók sűrítése szelektív hulladékgyűjtés, (papír, olaj, fémdoboz, szárazelem) komposztálás felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről utak sózása helyett ásványi őrlemény használata
Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	újabb játszóterek az iskolai játszóterének vissza állítása
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, akvárium, madarak, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír portalánítás (atkák-allergia)

		gyakori szellőztetés (beltéri szennyezőanyagok: formaldehid, szén-dioxid) lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	gázkazán szabályozása nyílászárók javítása, tető szigetelése
Világítás	Egészséges, takarékos	- neonok cseréje energiatakarékos izzókra
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	víztakarékos öblítés, csapok karbantartása, a klórozott szénhidrogéneket kiszűrő víztisztítók alkalmazása
Csatorna	A csatorna karbantartása	biológiai lebontók alkalmazása ecetsav, mosósóda, borax, szódabikarbóna és egyéb környezetbarát takarítószer alkalmazása
Udvar	Biztonságos aljzat	- műfüves pálya megóvása
Iskolabüfé, automaták	Egészséges ételek, italok	gyümölcslevek-és teák, friss és szárított gyümölcsök, joghurtok, sajtok, gabonapelyhes édességek
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élményközpontúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	a tantermekben TV, video és számítógép, interaktív tábla esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető-anyagok digitális fényképezőgép, gáztűzhelyek, konyhai eszközök, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár

26.4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

26.4.1. *Tanórai keretek*

Tantárgyakba beépítve

- sportnap
- egészségtan modul (5. 8.)
- osztályfőnöki órákon környezet-és egészségvédelmi témák
- testnevelés

A tantárgyak lehetőségei

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják,
- egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás);
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és irodalom

Általános iskola- alsó tagozat (6-10 év). A tanulók

- ismerjék meg közvetlen a természetes és mesterséges, ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);

- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Általános iskola – felső tagozat.

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- törekedjenek az anyanyelv védelmére;
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit;
- tudjanak disputát folytatni.

A tanulóknban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és
- természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.
- tudatosan készüljenek a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére;
- fejlesszük az esztétikai, erkölcsi érzékenységet.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékenyék a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek
- feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt munkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudata fejlődjön.

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációkéessége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetekre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- ismerjék meg a világ globális problémáit;
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat. A tanulóknak alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Etika

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák;
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni;
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk.

A tanulóknak

- alakítsuk ki azt a szemléletet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek;
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban;
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel;
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz stb.);
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket.

26.4.2. Tanórán kívüli lehetőségek

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Célkitűzések

A választott programok és az alkalmazott módszerek

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit,
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés),
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket,
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre,
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást,
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás),
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására,
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat,
- neveljenek a hagyományok tiszteletére,
- mutassanak követendő mintákat,
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak

akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette.

Szakkörök: A szakkör a kutató típusú, önállóan vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színtere. A környezetvédelmi szakkörökön belül lehetnek tematikus szakkörök is (pl.: biokertész, gyógynövény, természetkutató stb.), de a tantárgyakkal megegyező szakkörök (kémia, biológia) munkájába is be lehet építeni a környezeti nevelést.

Elsősegélynyújtó, polgárvédelmi: külsős szakember segítségével.

Tanulói pályázatok: egy-egy környezetvédelmi probléma, témakör kiadása önálló kutatásra, feldolgozásra. A tanulók motiválása történhet kiírásával, a legjobb munkák díjazásával. A születendő munka formája sokféle lehet: szakmai dolgozat, rajz, fotó, film, interjú, irodalmi alkotás.

Tábor: Az életmódtábor, tánc tábor, sporttábor, sítábor, vándortábor az egészségnevelés fontos színtere. A tábor típusától függően fontos az illetékes önkormányzat, szakemberek megkeresése, véleményük kikérése. Lehetőleg ne táborozzunk védett területen, amennyiben ez elkerülhetetlen, a természetvédelmi hatósághoz kell folyamodni engedélyért.

Iskolai átfogó környezetvédelmi programok, projektek: Projekthét szervezése a tavaszi hulladékgyűjtés hetében. Megszervezhetjük annak kiderítését, hogy mennyire „zöld” az iskolánk. Ennek keretein belül a tanulók felmérést végezhetnek az iskolai víz-, fűtés-, világításrendszerről, az ezzel kapcsolatos költségekről, elkészíthetik a csepegő csapok térképét, kutathatják a hulladék kezelési módjait, az irodaszerek beszerzési módját és egészségkárosító hatásait, felhasznált mennyiségét. Az effajta program nagyon hatékony lehet, hiszen egyszerre mozgósít tanárt, diákot, technikai dolgozót és vezetőséget egyaránt.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai: A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve (kiemelve: Ökonap) emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

Akciók: Egy-egy helyi környezeti probléma megoldására vagy jeles napokon szervezzünk olyan akciókat, amelyek felhívják a lakóhelyünk közösségének figyelmét egy- egy helyi vagy globális környezeti problémára. A megmozdulást szervezhetjük magunk is, de

csatlakozhatunk helyi vagy országos környezetvédő szervezetek akcióihoz (pl.: Takarítási világnap, Autómentes nap, fa ültetés).

Kiállítások: Rendezzünk iskolánkban nyitott, a nagyközönség által is látogatható környezetvédelmi kiállításokat (pl. szemétszobrászat, természeti értékeket, helyi problémákat bemutató kiállítás). Jó lehetőség a környező iskolákkal való kapcsolattartásra.

Iskolai zöld médiumok: Az iskolai könyvtárban létesítsünk külön polcot a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, CD-lemezeknek. Ezzel a megoldással a tanulók könnyebben átlátják a rendelkezésükre álló irodalmat, szívesebben kutatnak, olvasgatnak.

Média: Fontos, hogy az iskola környezetvédelmi tevékenysége ismert és elismert legyen a helyi, illetve tágabb közösségben. Ezért tartsunk szoros kapcsolatot a helyi médiával, és gondoskodjunk az érdemi események, feltárt problémák, eredmények megismertetéséről.

Zöldesítés: A környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolva vagy önálló programként, a szülők illetve az iskola-közel (lakótelep) lakosság megnyerésével cserjék, fák ültetésével szépíthetjük környezetünket és a zajtól, portól védhetjük szervezetünket.

Különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés: Ha van lehetőség bevonni a helyi hatóságokat, szervezzük meg az egész iskolára kiterjedő szelektív hulladékgyűjtést és elkülönített elszállítást legalább a papírhulladék, a szárazelem, fémdoboz, használt étolaj és a szerves hulladék vonatkozásában. Ezen tevékenység határfoka nagy, hiszen jelentős mértékben kihathat a tanuló tágabb környezetére is.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek: Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

Városismereti program: A Diákönkormányzattal való együttműködés keretében szervezzünk olyan programokat, amelynek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és tágabb környezet jellemző épületeit, tereit és egyéb objektumait. Az ismereteket vetélkedők illetve kiállítások formájában lehet még jobban rögzíttetni a tanulókkal.

Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel: Találkozzanak a tanulók a helyi és országos környezet- és természetvédő civil szervezetekkel, ifjúsági tagozatként aktívan be is kapcsolódhatunk ezen mozgalmakba. A cégekkel közös program szervezése. Szervezzünk a gyerekeknek természetvédelmi akadályversenyt. A felügyelőségek, vagy környezetvédelmi cégek bevonásával műszeres vizsgálatokat is végezhetünk (pl. zajszint, talaj-, levegőszennyezettség).

Művészeti csoportok, ünnepségek: Használjuk ki a művészetek iránti érdeklődést. Néhány problémára próbáljuk ráirányítani a figyelmet a művészet eszközeivel. Szervezzünk irodalmi műsort (pl. Föld napja, Víz világnapja). Természetes anyagok felhasználásával készítsük el egy környezetbarát lakóház, porta modelljét. Élünk a drámapedagógia korszerű módszereivel is.

Kézműves foglalkozás: A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak..) illetve az újrahasznosítható hulladék-anyagok felfelhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készíthetünk, amelyekből kiállítás vagy vásár is szervezhető (pl.: Karácsonyi vásár)

Diákönkormányzati nap: Az iskolai programnak mindig lehet környezet- egészségügyi része is.

Sportnap: a szülőkkel összefogva egész naposra is tervezhetjük (szombat) és az egészséges ételek, italok, gyógyhatású készítmények vásárával, táncbemutatókkal, egészségi állapotfelméréssel is összeköthetjük.

Napközis szabadidős foglalkozások: séta a környéken, termések gyűjtése Sport: délutánonként változó évfolyam-összetételben sportversenyek.

Előadások: A nagyon jól sikerült környezet-egészségvédelmi tanulói kiselőadásokból illetve a kiírt pályázatok szóbeli védéséből rendezhetünk egy iskolai szintű programot is. A tanulók, tanárok, szülők környezet-egészségügyi nevelésének egyik hasznos módszere amellet, hogy fejleszti a tanulók helyes önértékelését és pozitív megerősítését. Hívhatunk meg ebben a témában jártas szülőket vagy szakembereket, sőt volt tanítványokat is!

Szülői értekezletek: utalás a környezet-egészségvédelem néhány fontos elemére.

Szülői fórum: Témák. Egészséges táplálkozás, drogprevenció, lelki egészség, háztartási környezetvédelem.

26.5. Módszerek

- Játékok
- Modellelés
- Riport módszer
- Projekt módszer
- Terepgyakorlati módszerek
- Aktív, kreatív munka

- Közösségépítés
- Művészi kifejezés

26.6. Taneszközök

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozódási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseikhez (pl. megfelelő szerszámok)

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés eszközigénye is.

26.7. Az iskolai környezet

26.7.1. Az iskolaépület és működtetése

A helyzetelemzésben kiderült, milyen az iskola jelenlegi állapota, képe, és az is, hogy ez mit jelent környezeti nevelési szempontból. Ennek a fejezetnek az a célja, hogy átgondoljuk, mi az, amit változtatni szeretnénk és tudunk (van rá lehetőség, megoldható pénzügyileg is), hiszen az iskolai környezet is jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására. Meg kell próbálni olyan körülményeket létrehozni, mely lehetővé teszi, hogy a gyerekek örömmel érkezzenek az iskolába, úgy érezzék, hogy az iskola értük van.

Néhány ötlet ehhez:

- Ügyeljünk az iskola esztétikusságára, a termék, folyosók ne kongjanak az ürességtől, legyenek falújságok, színes tablók, tárlók, ahol a gyerekek műveit is kiállíthatjuk. Adjuk meg a lehetőséget, hogy a gyerekek maguk is részt vehessenek környezetük szépítésében. Virágok telepítése a folyosókra.
- A tanterem biztosítson megfelelő teret a gyerekek mozgásigényéhez! A tér berendezése, az eszközök, a növények elhelyezése biztosítson balesetmentességet.
- Legyenek egészséges mértékűek és formájúak a székek, asztalok!
- Legyenek az iskolában megfelelő termék, helyiségek, ügyeljünk a világosságra és a megfelelő hőmérsékletre.
- Az ablakok előtt annyi növény legyen, ami nem árnyékol túl nagymértékben!
- Az iskolaudvar zöldítése: próbáljunk minél több zöld területet csempészni az iskola udvarára. Törekedjünk rá, hogy legyen minél több fa. Létrehozhatunk virágos kertet, sziklakertet, melyet a gyerekek szívesen gondoznak. Helyezzünk el padokat is az udvaron, hogy a gyerekek le tudjanak ülni, mert sokszor azért nem mennek ki szívesen az épületből, mert nem tudnak hol beszélgetni.
- Hulladékkezelés: Papírgyűjtést lehet rendezni.
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás: nyílászárók megfelelő szigetelése, energiatakarékos izzók beszerelése, víztakarékos WC tartályok felszerelése. Persze fontos, hogy a gyerekek is figyeljenek oda, hogy a villanyok le legyenek kapcsolva ott, ahol nem tartózkodnak, a csapok megfelelően legyenek elzárva stb.

26.7.2. Az iskola életvitele

Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni a környezeti nevelés szempontjából.

- Pedagógusok, iskola dolgozóinak példamutató magatartása (tartsák be ők is a hulladékkezelés, energia- és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait, a takarítók ügyeljenek a hulladékkezelésre, gondnok, technikai dolgozó munkavégzése, élete is legyen példamutató stb.). Étkezés: terítés, étkészlet anyaga, minősége, kulturált étkezés szokásai (asztalnál ülve, csendben, az ételt megköszönve, gyerekek is részt vehetnek a terítésben, segíthetnek a tálalásban stb.)
- Büfében egészséges ételek árusítása.
- Szünetekben szellőztetés, minél többet legyenek a gyerekek az udvaron stb.
- Délutáni foglalkozás megszervezése, napközi, tanulószoba.

26.8. Kommunikáció

26.8.1. Iskolán belül

- Tanárok–iskolavezetők, tanárok–tanárok: előre kiírt és rögtönzött értekezletek, faliújság, megbeszélések,
- Diákok–tanárok: faliújság, iskolaújság, diákönkormányzat, osztályfőnökök tájékoztatása,
- Diákok–diákok: faliújság, iskolarádió, diákönkormányzat,
- Iskola–szülők: szülői értekezletek, fogadóórák, levélben való tájékoztatás, nyílt napok, szülőkkel közös programok, iskolaújság, évkönyv, kiállítások.
- Iskola–partnerek: évkönyv, nyílt programok, nyílt napok, levélben való tájékoztatás.

26.8.2. Külső (helyi és országos média)

- Település újsága, önkormányzat faliújsága, nyílt programok, zöld hirdetőtábla.
- Országgal: TV, rádió, Internet.

26.9. Minőségbiztosítás

A minőségbiztosítás során a következő sémában lehet gondolkodni:

1. Készítünk egy tervet, majd kipróbáljuk
2. Ha nem működik, elemezzük a tervet, megkeressük a hibákat, helyesbítjük, majd újra kipróbáljuk.
3. Ha még mindig nem jó, megismételjük az előző lépést.
4. Ha a próba működik: végrehajtás, majd értékelés következik.

26.10. Továbbképzések

26.10.1. Belső (helyi)

- Tanulmányutak: A mi iskolánkban minden évben szervezünk egy tanulmányutat, melynek során természeti és kulturális értékekkel ismerkedünk.
- Továbbképzés az iskolában meghívott szakértők segítségével az egész tanári kar és a többi dolgozó számára.

26.10.2. Külső

- Részvétel akkreditált környezeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken.

27. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A tanulókat körülvevő heterogén társadalmi, szociokulturális környezet, a családi körülményeik sokféleségét érzékelve, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. CXXV. törvény rendelkezései alapján iskolánk, kiemelt célként értelmezi a szegregációmentes iskolai környezet kialakítását és fenntartását, minden tanuló és alkalmazott tekintetében pedig az egyenlő esélyteremtést, az egyéni bánásmód alkalmazását.

27.1. Kiemelt intézményi feladataink:

- az iskolai élet terén adódó, esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből fakadó esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a halmozottan hátrányos/hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelése,
- a tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal való rendszeres együttműködés.

27.1.1. Az iskolai háttérből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatok:

- az oktatásba történő bekapcsolódás (beiratkozás, a tanuló felvétele és átvétele, tankötelezettség elmulasztása miatti ügyintézés),
- a követelmények teljesítése (a kötelező órák alóli felmentések, egyéni tanrend biztosítása, a felkészülés segítése, a számonkérés lebonyolítása),
- a mulasztások kezelése, (a mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat, valamint a mulasztás igazolásának konkrét formáit, módját, határidejét a házirend szabályozza, igazolatlan mulasztások esetén naprakész jelzőrendszer működtetése, gyors intézkedések megtétele),

- a csoport vagy személy jogellenes elkülönítésének ellenőrzése (bejelentés esetén, valamint a belső szabályzatokban rögzített módon történik),
- a továbbtanulásra való felkészítés: a tanulói esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében pályaaorientációs napot és foglalkozásokat szervez és igény szerint a továbbtanulásra felkészítő feladatokat ad),
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása:(minden tanulónak egyenlő feltételek mellett kell biztosítani az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatásokat, a szolgáltatások igénybevételének módjáról, lehetőségéről, feltételeiről minden tanulót, szülőt tájékoztatni kell),
- a tanórán kívüli foglalkozások vonatkozásában (napközi, tanulószoba, szakkörök, foglalkozások szervezése),
- -térítéssel igénybe vehető foglalkozásokkal, szakkörökkel kapcsolatos igényfelmérés, majd megvalósítás,
- -az iskola helyiségei használatának szabályozása pl.: tornaterem, könyvtár stb.az iskolai házirendben, illetve SZMSZ-ben.
- az oktatással kapcsolatos jutalmazások során a pedagógusok, az osztályfőnökök, igazgató javallattételi jogukkal élhetnek, a házirend szabályait betartva,
- a tanulók, szülők ismerjék az oktatással kapcsolatos jutalmazási lehetőségeket.

27.1.2. Előzetes tudásra épülő egyéni tanulási utak biztosítása, tanulási hátrányok, zavarok miatti hátránykompenzációs feladatok:

- A tanulók fejlődésének személyre szabott diagnózisa, az egyéni képességek megismerése(erősségek-gyengeségek),
- A családi támogatás mértékének monitorozása (a szülők iskolai végzettsége, pedagógiai módszerei, elvárásai),
- Befogadó és támogató iskolai környezet megteremtése és működtetése,
- Adaptív oktatás biztosítása: tananyaghoz és a tanulók képességeihez legjobban illeszkedő módszerek alkalmazása, illetve taneszköz megválasztása,
- Tanórai differenciálás,
- Egyéb iskolai szolgáltatások biztosítása: egyéni fejlesztő foglalkozások, felzárkóztatás, szakkörök, korrepetálás, versenyekre való felkészítés,
- Iskolai programokon való részvétel,

- Iskolai könyvtári szolgáltatások (kölsönözhető, illetve ott megtekinthető könyvek, egyéb ismeretterjesztő lapok, kiadványok, foglalkozások)
- Az iskolában biztosított internet hozzáférés, digitális és nyomtatott taneszközök használatának biztosítása.

27.1.3. A családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget biztosító feladatok

A család szociális, anyagi helyzetéből fakadó a tanulók esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák diagnosztizálása, ha a

- a tanuló szociális viselkedése nem megfelelő,
- a nem megfelelő életvitelű családban, rendezetlen viszonyok között, a rendszertelen életmód mellett a tanulók iskolai felkészülése nehezített,
- A tanuló a családban a szülők válása, a család újra szerveződésének nehézségeivel terhelt
- a családnak a szociális helyzetéből fakadóan nincsen meg a gyermek harmonikus otthoni fejlődését elősegítő körülmények, eszközök, a tanuló ingerszegény környezetben él,
- a szülők közti munkamegosztás egyenetlensége miatt: plusz munkát vállalnak az anyagi helyzetük növelésére, a gyermekekre nehezebben tudnak figyelni.

A szociális és anyagi helyzet miatt ellátandó intézményi feladatok:

A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet feltárása:

az osztályfőnöknek törekednie kell arra, hogy megismerjék a tanuló életkörülményeit, betekintést nyerjenek a család anyagi és szociális viszonyaiba azért, hogy az esetleges hátrányok leküzdésében segítsék a családot és a tanulót,

Színterei:

- ▪ a gyermekekkel folytatott beszélgetés,
- ▪ fogadóórák,
- ▪ a szülő, illetve a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések, valamint
- ▪ a családlátogatás, melyek tapasztalatait kollegáival megosztja,
- majd ez alapján történhet a tanulót hátrányosan befolyásoló körülmények azonosítása, elemzése.

A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet javítása, kompenzálása:

- ha a pedagógus, illetve az osztályfőnök a tanuló nem megfelelő szociális és anyagi helyzetét tapasztalja köteles tájékoztatni erről az intézmény gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógusát,
- a pedagógus, illetve az igazgató tájékoztatja a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatot, valamint az illetékes jegyzőt a tanuló rászorultságáról,
- tájékoztatja a szülőt arról, hogy a helyi önkormányzathoz segítségért (ingyenes és kedvezményes étkezés, segélyek stb.) fordulhat,
- az iskola az intézmény lehetőségei alapján szociális támogatásban részesítheti a tanulót,
- a rászoruló tanulók részére támogatási eszközöket, forrásokat keres (pl.: iskolai alapítvány, pályázatok).

A tanulók szociális viszonyainak figyelemmel kísérése:

- a pedagógus és az osztályfőnök feladata, hogy figyelemmel kísérje adott tanuló szociális viselkedését, szociális viszonyait,
- A gyermekvédelmi jelzőrendszeri feladatok ellátására az igazgató gyermek-, és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógust bíz meg.
- a pedagógus indokolt esetben kezdeményezheti a szakmai szolgáltató intézmények igénybevételét.

27.1.4. A tanulók védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A tanulók védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák a következők lehetnek:

- a tanuló a családi anyagi helyzete miatti problémák,
- a tanuló szociális helyzete miatti problémák,
- a tanuló egészségügyi helyzete miatti problémák,
- az intézményi baleset-megelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatos problémák,
- a tanulók általános egészségügyi helyzetével kapcsolatos problémák.

Az intézmény a tanuló védelme érdekében:

tájékoztatási feladatokat is köteles ellátni:

- az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen, valamint az intézmény honlapján közzéteszi,
- az intézményben gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó személy (gyermek és ifjúságvédelmi felelős) nevét, elérhetőségét,
- a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát (ilyen intézmények: gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, ifjúsági lelki-segély telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.),
- a gyermek és ifjúságvédelmi felelős az osztályokat és a szülőket is tájékoztatja arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, valamint az iskolában heti rendszerességgel megjelenő iskolai szociális segítőhöz. Továbbá ismerteti azt, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.

A halmozottan hátrányos/hátrányos és veszélyeztetett tanulók védelmével kapcsolatos feladatok:

- Gyermekvédelmi statisztika készítése az osztályfőnökök bevonásával.
- Naprakész nyilvántartási rendszer, valamint a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése.
- Kapcsolattartás a családsegítő és gyermekjóléti intézményekkel és a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer tagjaival.
- Szakmai segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól akkor, ha a tanulót veszélyeztető okokat az intézmény pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni.
- Gyermekbántalmazás vélelme esetén értesíti a család-, és gyermekjóléti szolgálatot.
- Szükség szerint problémafeltáró esetmegbeszéléseket szervez az érintett felek bevonásával.
- Részt vesz a gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett esetkonferenciákon/megbeszéléseken.
- Kapcsolattartás a helyileg illetékes hivatalokkal.

Egészségügyi helyzettel kapcsolatos feladatok

- Az intézmény feladata, hogy egészségnevelési programját minden tanulóra kiterjesztett végrehajtása.
- Gondoskodik arról, hogy az iskolaorvosi, és iskolafogászati szűrésen, ellátáson minden tanuló részt vegyen.
- Az iskolaorvos, védőnő tájékoztatja a szülőt a tanuló egészségügyi helyzetéről, a szükséges vizsgálatokról.
- Ezek elmaradása esetén köteles jelzést adni az iskolavezetésnek és a gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógusnak.
- Feladatunk továbbá a tanulók tájékoztatása az intézményi balesetvédelmi előírásokról, a védő, óvó intézkedésekről,
- Rendkívüli esemény esetén az intézmény tájékoztatást tesz a Zalaegerszegi Tankerületi Központ, valamint az illetékes szervek (rendőrség, mentőszolgálat, tűzoltóság), valamint a törvényes képviselő részére.
- Köteles kísérletet tenni a baleset-, vagy veszélyhelyzet elhárítására, - minden esetben jegyzőkönyvet vesz fel az intézményben előforduló balesetokról, valamint gondoskodik a balesetek kivizsgálásáról.

27.1.5. Az iskola kapcsolatai: együttműködés a tanulói és szülői szervezetekkel

Az intézmény működését szabályozó Nkt. törvény és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet rendelkezései, valamint az intézményi alapidokumentumok alapján

- áttekinti az intézmény a tanulók, tanulóközösségek, valamint a szülőkkel való együttműködés és kapcsolattartás belső szabályozását, valamint működését,
- -az eredményes intézményi működés, valamint a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában az iskola stratégiai és operatív dokumentumaiban meghatározott módon együttműködik a szülőkkel, valamint a tanulói és a szülői szervezetekkel,
- felkészíti a tanulókat a családi életre,
- -biztosítja a tanulók számára a család vallási és világnézeti meggyőződése szerinti nevelést-oktatást.

27.1.6. A tanulói, szülői és pedagógusi jogok és kötelességek biztosítása

A szülők tájékoztatásával kapcsolatos intézményi feladatok:

- a szülők részére biztosítja a kötelezettségük teljesítéséhez szükséges információs, tájékoztatási háttérrel,
- többszörös tájékoztatási tevékenységgel, többféle módon (nyomtatott és elektronikus úton is) segíti a szülőket abban, hogy megismerjék kötelezettségeiket és jogukat, információt szerezzenek az intézmény működéséről, a gyermekük haladásáról,
- az osztályfőnöknek ellenőriznie kell, hogy tájékozódott-e a szülő az iskola értesítéseiről:
 - a tanulók tanulmányairól,
 - a pedagógusnak a szülő tájékoztatására vonatkozó beírásairól
 - a pedagógus által kezdeményezett megbeszéléseken részt vett-e,
 - látogatja-e a fogadóórákat, illetve szülői értekezleteket stb.,
- ha egyes szülők esetében a szülői kötelezettségek megszegését tapasztalják, s ezzel a tanuló számára érdeksérelmet okoznak, illetve a gyermek veszélyeztetettségét idézik elő,
- ha bebizonyosodik, hogy adott gyermeknél a tanulói kudarcok fő oka a szülői háttér és az odafigyelés teljes hiánya, akkor az iskolának minden nevelési partner segítségét igénybe kell venni,
- a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége által törekedni kell a tanulói veszélyeztetettség felfedezésére, és kezelésére (lásd a tanuló védelmére vonatkozó részt),

27.1.7. A pedagógus jogai és kötelezettségei

A pedagógusok a jogaik gyakorlása és kötelezettségeik teljesítése során maximálisan figyelembe veszik a tanulói esélyegyenlőség, illetve egyenlő bánásmód biztosításának követelményét. Ennek érdekében az alábbi feladatokat végzik:

- differenciált nevelés-oktatást végeznek: a tananyagot, a tanítás módszereit az adott osztály/tanuló igényének megfelelően határozzák meg,

- a hátrányos megkülönböztetés nélkül végzik tanulók teljesítményének objektív ellenőrzését,
- a szociális hátránnyal, valamint tanulási nehézséggel küzdő tanulók esetében egyéni támogatást adnak,
- A tanulókat segítő iskolai szolgáltatásokat szerveznek: szakkör, tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozás, iskolai programok, szabadidős tevékenységek,
- Szükség esetén külső szakemberek segítségét kéri, majd az eredményes fejlesztés érdekében rendszeres szakmai kapcsolattartással élnek. (iskolai szociális segítő, pszichológus, pedagógiai szakszolgálat munkatársa stb.)

27.1.8. A tanulói jogok biztosítása, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesülése

Az intézmény arra törekszik, hogy - biztosítsa a tanulói jogokat valamennyi tanuló számára, a jogok biztosítása terén érvényesüljön az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód követelménye, - a tanulói kötelezettség teljesítését minden tanulótól megkövetelje, illetve feltárja a kötelezettség nem teljesítés okát, a feltárt okokat orvosolja az intézmény által alkalmazható eszközökkel, illetve más szerv, intézmény segítségét, közreműködését kérje.

Intézményi feladatok:

- A tanulói kötelezettségek teljesítésének nyomon követése.
- A tanulói teljesítmény objektív értékelése (követelmények-képességek-teljesítmény összevetése), minősítése: az ezzel kapcsolatban meghozott intézményi döntéseknél érvényre jussanak az esélyegyenlőségi, valamint az egyenlő bánásmód követelményei, amelyek összességében a tanuló érdekét szolgálják.
- A szülők tájékoztatása az érdemjegyekről, minősítésekről.
- A nem megfelelő haladás, elmaradások minél korábbi felismerését követően a pedagógus adjon javaslatot a felzárkózásra,
- Az intézmény a saját tárgyi és személyi feltételei birtokában segítse a hátránykompenzációt.
- A szülő rendszeres tájékoztatása a fejlődésről (szummatív és szöveges módon is).
- A tanulmányi követelmények nem teljesítése esetén döntés a javító,- és osztályozó vizsgák letételének lehetőségéről

- Tájékoztatás a vizsgákról, évfolyamismétlés lehetőségéről.

27.1.9. Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód intézményi érvényesülésének vizsgálata

- Az intézmény lehetőséget biztosít a szülők részére az iskolai esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre.
- Az intézményi közoktatási esélyegyenlőség megsértését érintő eseteket és panasztételeket az intézmény vezetője az Intézményi Panaszkezelési Szabályzat útmutatásai szerint köteles kivizsgálni. A panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti.
- Az esélyegyenlőség megsértésének megállapítása esetén az intézmény köteles az esélyegyenlőséget sértő intézkedést vagy állapotot megszüntetni.
- Az esélyegyenlőség további fennmaradása esetén tájékoztatja a fenntartót és a panasztételi eljárás további lefolytatásába és a vizsgálat eredményének megállapításába a fenntartó képviselőjét és a panasztevő felet bevonja.

28. A TANULÓK EGÉSZ NAPOS ISKOLAI FOGLALKOZTATÁSA

A tanulók egész napos iskolai foglalkoztatása a hátrányok leküzdésének, az esélyegyenlőség növelésének egyik eszköze. Fontos élettér, amely egyben kifejezi az iskolai szocializációs és civilizációs feladatainak fontosságát is.

Az egész napos foglalkoztatás során élettérben gondolkodunk, így a megtervezett programelemek több síkban értelmezhetőek, nevezetesen:

- Tanítási óra
- Napközi, tanulószoba
- Tehetséggondozás
- Felzárkóztatás
- Szabadidős tevékenység
- Önálló tanulás
- Szociális feladatok

A tanítási órákon folyó nevelő-oktató tevékenységről a jogszabályi rendelkezések értelmében iskolánk helyi tanterve rendelkezik.

Azt látjuk, hogy a tanórákat megerősítő, a személyes képességekre és készségekre támaszkodó programok jelentősen javítják a tanulmányi előmenetelt. A felkínált tehetséggondozó programokat tovább bővítve, az egész napos iskolai foglalkoztatás keretében szélesebb mozgásterünk kínálkozik a fiatal személyiségének alakítására.

Felkínált tehetséggondozó programok kiválasztásának szempontjai:

- Erősítse a tanuló tanulmányait
- Támogassa a motivációjának kialakulását, fenntartását
- Teremtse meg a lehetőségét a sikeres pályaválasztásnak, továbbtanulásnak
- Teljesítse ki a tanuló fejlődését
- Adjon a tanuló kezébe eszközt az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz, ismereteinek elmélyítéséhez, érdeklődésének kielégítéséhez
- Kapcsolódjon az iskola választott prioritásaihoz
- Értéket teremtsen

A kisgyermek – kiskamasz életében nagy jelentőséggel bír a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésének megtanulása. Fontos, hogy ez a tevékenység is értéket teremtve épüljön be a fejlődés folyamatába. A játék, bármely életkorban is élünk vele, fontos tere a személyiség fejlesztésének. A kreatív tevékenységek olyan életszerű ismereteket adnak a tanulónak, amit később a napi életében tud hasznosítani.

A szabadidős tevékenységek kiválasztásának elvei:

- Praktikus ismeretet adjon
- Értéket teremtsen
- Szórakoztasson
- Kikapcsolódást jelentsen
- Építse a közösséget, a közösségi érzést
- Nyissa ki a fiatal látókörét saját környezetén túlra

Az önálló tanulás jelentősége felértékelődött. A munkafegyelem és a kitartás, a célért való küzdés eközben elveszni látszik. A tanulónak látnia kell, hogy bár mi minden támogatást megadunk a tanulmányainak sikeres előmenetele érdekében, de az ő feladata ezt kihasználni, élni ezzel a lehetőséggel. A napi élet része kell, legyen az az időszak, amikor a tanuló „spontán” tanul, rögzíti és mélyíti az órán és tehetséggondozáson tanult információkat. Ennek érdekében az önálló tanulásra szánt idő védett idő az iskola napirendjében, mértékében az életkorhoz igazodik.

Napjainkban egyre több szociális és szocializációs feladat hárul az intézményekre. A mi iskolánkban ez fokozottan igaz. Az egész napos iskolai foglalkoztatás, a fenntarthatóság, a ránk hárított nevelési helyzetek mind azt sugallják, hogy az itt eltöltött időben tudatosan és tervezetten irányítsuk a tanulók életét a szociális feladatok ellátásában is.

A tanulók számára felkínáljuk a napi háromszori intézményi étkezést. Választhatják ezt részben is. Ha a család nem kíván élni ezzel a lehetőséggel, akkor biztosítjuk, hogy társaival együtt, a saját maga hozott élelmét fogyassza el.

A tanuló számára a napközis és a tanulószobai foglalkozások során a munkakörülmények biztosítása kiemelt feladat. Szükséges a megfelelő mozgástér, infrastruktúra, eszközök biztosítása.

29. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása. Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés, aminek előkészítése nagy figyelmet, körültekintést kíván a tanároktól. A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.

- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

Az írásbeli feladat:

- változatos legyen
- előkészített legyen
- az elmélyítést segítse
- gyakoroltasson
- szoktasson csoportos munkára
- az összes házi feladat kevesebb, mint felét tegye ki.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést
- fejlessze a beszédkésztséget
- teremtsen lehetőséget együttműködésre
- fejlessze a verbális memóriát
- tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát
- az összes házi feladat több mint felét tegye ki.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

30. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimálisan elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet a jogszabályban foglalt keretek között.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 % -át meghaladja – és a nevelőtestület engedélyezi – júniusban, vagy pedig augusztus hónapban osztályozó vizsgát tehet,
- Egyéni munkarendben tanult az adott tanévben

A vizsgára a szülő jelentkezteti és felkészíti gyermekét.

A 250 óra felett mulasztott tanulók és egyéni munkarendben tanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a helyi tantervben foglaltak az adott évfolyam vonatkozásában.

Az egyéni munkarendben tanulónak minden olyan tantárgyból vizsgáznia kell, amely számára kötelezően tanulandó, s melynek értékelése alól hatályos felmentése nincsen.

- 1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, etika/hit- és erkölcsstan
- 2. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, etika/hit- és erkölcsstan

- 3. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, etika/hit- és erkölcsstan
- 4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, élő idegen nyelv, etika/hit- és erkölcsstan
- 5. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, természetismeret, informatika, etika/hit- és erkölcsstan
- 6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, élő idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, természetismeret, informatika, etika/hit- és erkölcsstan
- 7. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, élő idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, biológia, földrajz, fizika, kémia, informatika, etika/hit- és erkölcsstan
- 8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, élő idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, biológia és egészségtan, földrajz, fizika, kémia, informatika, etika/hit- és erkölcsstan

Az emelt óraszámú tantárgyból első osztálytól vizsgázni kell.

Évfolyamismétlésre kötelezzük mindazokat a diákokat, akik az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítették.

31. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

31.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

31.1.1. *Jogi meghatározottság*

A tanuló elsajátítja a mindennapi életben alkalmazandó készségeket, tájékozódik a munka világában, megismeri a tudatos fogyasztóvá válás meghatározó és a fenntarthatóság alapvető szempontjait: támogatást kap a felnőtt élet szerepeire történő felkészüléséhez.

- A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és a társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.
 - A fogyasztói társadalom kialakulása, sajátosságai: lehetőségek és veszélyek
- Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése.
 - A fogyasztói jogok és azok érvényesítésének lehetőségei
- A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése az un. cselekvési kompetenciák fejlesztése.
- Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés.
- Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra.
 - A körütekintő vásárlást megalapozó tájékozódás fontosságának tudatosítása
- Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.
- A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat.
 - Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

- Preventív vagyis megelőző fogyasztóvédelem, amikor a vevő már a vásárlás előtt érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, perekre.
- Kritikus fogyasztó magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- Az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez.
- A veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz.
- A választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között.
- A megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez.
- A jogos panaszok tisztességes rendezéséhez.
- Az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.
- A kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz.

Magyarországon a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény első része V. fejezet 17.§-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról. A törvény előírja, hogy a fogyasztóvédelmi oktatás elsősorban állami feladat, amelyet az oktatási intézmények a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet értelmében a helyi tanterveknek biztosítani kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására.

31.1.2. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

„A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.” (NAT)

A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciákat alakítani ki, azaz az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket sajátíttatunk el, készségeket, hozzáállást, értékrendet formálunk a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású.

31.1.3. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak. Ezeket segíti a webes és mobilkommunikációs eszközök széles választéka, felhasználási területük gazdagsága lehetővé teszi a tanórák rugalmas alakítását, és szükségessé teszi a tanulók bevonását a tanulási folyamat tervezésébe.

- **Biológia:** A fogyasztói létforma és a Föld véges erőforrásai közötti ellentmondás felismerése, a fenntarthatóság problémájának több szempontú elemzése.
Génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
- **Fizika:** mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);
- **Földrajz:** eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
- **Digitális kultúra:** elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
- **Kémia:** élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk
- **Magyar:** reklámn nyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
- **Matematika:** banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások;
- **Médiaismeret:** a reklám képi nyelve és hatásai
- **Technika:** áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései;
- **Történelem:** EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.
- **Gazdasági és pénzügyi ismeretek:** szerepeink a gazdaságban-fogyasztó, vásárlói kockázatok, fogyasztói jog, jóállás,

- a) Tantárgyközi projektek témafeldolgozással. (Informatika – Vizuális ábrázolás – Médiaismeret – Magyar: pl. Marketing a médiában,)
- b) Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- c) Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- d) Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)

31.1.4. A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A hagyományos módszertani elemeken túl leginkább készségek fejlesztésével, szociális, anyanyelvi, digitális, vállalkozói kompetenciák kialakításával kívánjuk elérni céljainkat. Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól. Az információk adott esetben lehetővé teszik azt is, hogy a pedagógus pozitívan befolyásolja a család vásárlói magatartását.

A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.

Fontos hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Riportkészítés az eladókkal
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
- Elképzelt vagy valós fogyasztóvédelmi esetek gyűjtése a sajtóból vagy a világháló segítségével
- Egyéni és csoportos döntéshozatal

- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- Folyamatábra készítése a fogyasztói társadalom kialakulásának hatásairól a természeti környezetre
- Fogyasztóvédelmi tájékoztató plakát készítése,
- Animáció vagy prezentáció készítése a tudatos fogyasztói magatartás ismérveiről
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, a tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság kapcsolatáról - Érvelési technikai gyakorlatok (hatékony érdekvédekezés)
- Szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)

31.2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Az iskola reszocializációs-korrekciós szerepe napjainkban felértékelődött, hiszen az iskolában megjelenő sokféle probléma mögött többnyire szocializációs problémák, hátrányok húzódnak.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokról való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenségként tapasztaljuk, hogy a családi védőháló nem funkcionál teljes egészében, az iskolában is viselkedési problémák jelentkeznek, a tanulók iskolai kapcsolatai lazábbak, ezért olykor a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerülnek, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. A fenti problémákkal többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában szembesülünk az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

31.2.1. Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén

- az egyéni és társadalmi létet veszélyeztető tényezők felismerése,
- az egyén felelőssége a vészhelyzetek kialakulásában, kialakításában, elhárításában,
- az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése,
- esetleges bűnelkövetésük megakadályozása,
- a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

31.2.2. A bűnmegelőzés tartalmi elemek

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges

- a lélektani motívumokra,
- a helyes és követendő értékrend kialakítására,
- információnyújtásra,
- figyelemmel kísérésre,
- a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

Feldolgozandó témakörök:

- katasztrófavédelem (tűz és polgári védelem),
- bűnmegelőzés,
- drogfogyasztás, - megelőzés, beavatkozás, értékelés,
- alapvető törvényi szabályok.

31.2.3. A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál,
- A felmerülő helyzetek, konfliktusok, krízisek minél előbbi és hatékony, mintaértékű kezelése, megoldása,
- Információgyűjtés és - elemzés a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókról
- Folyamatos figyelemmel kísérésük, spontán megfigyelés, utánkövetés,
- Együttműködés az intézmény ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógusával, az iskolai szociális segítővel,
 - Esetjelzés a család és gyermekjóléti szolgálat felé
 - Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószerek) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről

- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.

31.2.4. A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

Iskolai szintén, tanórai keretben:

- Kémia: hallucinogén anyagok összetevői, alkotói,
- Biológia-egészségtan: a gyógyszerek és a mérgek hatása az emberi szervezetre, az alkohol szerepe, a drogok hatása az emberi szervezetre,
- Fizika: robbanószerkezetek és robbanóanyagok általános ismérvei,
- Földrajz: a terrorizmus és a maffia országokra és a politikára gyakorolt hatása,
- Történelem/állampolgári ismeretek: rendfenntartó szervek fejlődése az évszázadok során,
- Irodalom: magyar és nemzetközi klasszikus krimi írók néhány művének megismertetése,
- Osztályfőnöki/ hit-, és erkölcsstan/etika: személyiség-, közösségfejlesztés, drámapedagógia: az áldozattá válás és a konfliktuskezelés, a bűnöző életforma ismérvei, - diákbűnözés és fajtái, - felnőtt bűnözés, - a bűnüldöző szervek, rendőrség munkája,

de valamennyi tanóra vonatkozó részén dolgozzuk fel és tárgyaljuk meg tanulóinkkal.

Tanórán kívül:

Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési illetve áldozattá válás elleni előadások **segítő szakemberek közreműködésével projektnapok, témanap-, témahetek** keretében

Szakmai kapcsolatrendszer keretében:

Szoros és folyamatos együttműködés a család-, és gyermekjóléti központtal, szakszolgálatokkal, egészségügyi szolgáltatókkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (gyámhivatal, rendőrség, ügyészség, bíróság).

32. A PEDAGÓGIAI PROGRAM HATÁLYBA LÉPÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

A nevelői közösség a pedagógiai programot jogszabályi változások előírásainak megfelelően valamint a felülvizsgálatára kezdeményezési jogosultsággal rendelkező közösségek javaslata alapján vizsgálja felül, és szükség szerint módosítja azt. A módosítás szükséges akkor is, amikor a nevelés-oktatás folyamata megkívánja a belső átalakítást, átértékelést. Ezt a tantestület az értékelő értekezletek alapján, szükség esetén elvégzi.

Az iskola pedagógiai programjának módosítását – a szükséges indoklással – kezdeményezheti:

- az igazgató,
- az iskolavezetőség,
- az egyes tantárgyi munkaközösségek,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a diákönkormányzat,
- a szülői szervezet,
- az intézményi tanács.

A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az igazgató 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszti.

A pedagógia program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az igazgatói irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a **Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén**.

33. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE

33.1. A pedagógiai program mellékletei

1.sz. melléklet: Tantárgyi programok

2. sz. melléklet: A hallássérült, beszéd fogyatékos, az autizmus spektrumzavarral, pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelésére, oktatására, értékelésére vonatkozó elvek

33.2. A pedagógiai program függelékei

1. sz. függelék: Szakmai alapidokumentum

2. sz. függelék: A pedagógiai program jogszabályi háttere

34. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

A pedagógiai programot a nevelőtestület közreműködésével készítette:

Kovács Éva igazgató.

Zalaegerszeg, 2024 év 08..... hónap 21..... nap

.....
igazgató

A pedagógiai programot az intézményi tanács 2024 év 08..... hó 23..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Zalaegerszeg, 2024 év 08..... hónap 23..... nap

Székelyi Katalin Valéria
.....
intézményi tanács képviselője

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a fenntartóra többletkötelezettséget nem telepít.

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Zalaegerszeg, 2024 év 08..... hónap 30..... nap

.....
fenntartó képviselője

1. sz. függelék: A Zalaegerszegi Petőfi Sándor Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola szakmai alapidokumentuma

Az intézmény székhelye szerinti vármegye neve: Zala vármegye

Fenntartó tankerületi központ megnevezése: Zalaegerszegi Tankerületi Központ

OM azonosító: 037523

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtakra, az alábbi szakmai alapidokumentumot adom ki:

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve: Zalaegerszegi Petőfi Sándor Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhely: 8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi Dezső utca 17-21.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Zalaegerszegi Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 8900 Zalaegerszeg, Bíró Márton utca 38.

4. Típusa: általános iskola

5. OM azonosító: 037523

6. Köznevelési alapidokumentumai

6.1. *8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi Dezső utca 17-21.*

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 600 fő)

6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig

6.1.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos) nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 48 fő)

6.1.1.5. két tanítási nyelvű nevelés-oktatás (angol nyelv)

6.1.1.6. emelt szintű oktatás - testnevelés, angol nyelv, német nyelv

6.1.2. egész napos iskola (1. évfolyamtól 4. évfolyamig)

6.1.3. egyéb foglalkozások: napközi

6.1.4. iskolai könyvtár: iskolai / kollégiumi könyvtár

6.1.5. mindennapos testnevelés biztosításának módja: saját tornaterem

6.1.6. a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás módja: együttműködésben, megállapodás alapján

6.1.7. Referencia intézményi szolgáltatások nyújtása (a TÁMOP 3.1.7-11/2 pályázat alapján)

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

7.1. 8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi Dezső utca 17-21.

7.1.1. Helyrajzi száma: 2245/1

7.1.2. Hasznos alapterülete: 5050 nm

7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

2. sz. függelék: A pedagógiai program jogszabályi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:
 - Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára
 - Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára
 - Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz
 - Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet